

## ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:  
 Egész évre... 16 kor.  
 Negyedévre... 4 "

Helyben háshoz hozva:  
 Egész évre... 20 kor.  
 Negyedévre... 5 "

Vidékre postán szállítva:  
 Egész évre... 24 kor.  
 Negyedévre... 6 "

# TISZÁNTÚL

## POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hét és  
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kártyák visszaadása  
 vagy megőrsére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a  
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 3 fillér.

### Szent László serege.

Riadót verünk ma Nagyváradon s megkérdezzük Szent László városának keresztény lakosságától, akar-e felébredni álmodozásából?

Szépét álmodtunk . . . hogy volt itt valamikor egy város, a melyben a szent király hamvai nyugodtak s a szent hamvak felett erős vára emelkedett a keresztény Magyarországnak. Ragyogó város, erős vár. Fényéről krónikák emlékeznek, erejét pogány ellenség verétől ittas falai hirdették. Nagyvárad a keresztény Magyarország zarándokhelye volt, a hol egy ország szive dobbant meg a keresztény eszmékért való lelkesülésben. Szentek temetkeztek földjébe, hősök állottak őrt falain, méltó volt ez a város nagy és dicső védszentjéhez, Szent László királyhoz — és mindez csak álom, álom immár.

Vajjon olyan mély-e ez a mi álmunk, hogy nincs belőle fölébredés?

Vajjon olyan súlyos követ hengerítetek-e ennek a városnak dicső multjára, hogy nincs alatta föltámadás, nincs alóla szabadulás?

Ma ezer ajak dörgi rá a választ: nem!

*Ezernél több taggal alakul meg a Katolikus Népszövetség*

*nagyvárad* szervezete. Ezer szível, melyeket egy érzés lelkesít. Ezer lélekkel, melyeket egy tűz ragad, vizsgával. Ez az ezer népszövetségi tag alig két hónapi idő alatt állott táborba. Nem kellett mást tenni, mint letüzni a tiszta lobogót, melyre a keresztény öntudat és magyar hazaszeretet jelszavai vannak felírva. Egy felhívás elég visszhangot támasztott az egész városban s ma ezer népszövetségi tag tesz tanubizonyságot arról, hogy van Nagyváradon keresztény öntudat s ez a keresztény öntudat megteremti a keresztény összetartást.

Mert ez hiányzik nekünk: a keresztény összetartás.

Ellenfeleink, a kik már órájukon szeretnék számlálni a vallásos Magyarország hátralevő idejét, azért olyan erősek, mert kézbe téve, vállat vállnak vetve dolgoznak. Hitezer szabadkőműves dirigálja Magyarországnak minden rombolásra kész elemeit. Ott látjuk kezüket a politikában; ők vezetnek kántáron a Galilei-kört, ők alapítanak és tartanak fenn ujságokat, melyek valóságos szeméttelrakódó helyén mindenféle vallás- és hazagyalyázó rágalomnak, ők veszik kezükbe a törvényhatóságok irányítását, a pénzvilágot, ők terjesztik ki hatalmukat most egyre jobban az iskolára, ők emlegetik a szekularizációhoz címzett rablási, ők akar-

nák francia mintára ellikvidálni saját zsebükbe az Isten dicsőségére emelt templomok ékességeit. Kevesen vannak, de összetartanak, befolyásuk százazrekre terjed ki s a hová az ő kezük elér, ott kihál a vallás, elmarad a haza, eltemetődik a régi tiszta erkölcs.

Van most ezek közt ijedelem. Még formálisan meg nem alakult a Népszövetség s tagnjainak száma az ezret már is jóval fölülhaladja. Ez már tábor, ez már győzni képes hadsereg!

A megalakulás napján örömmel telik el a szívünk, mikor ezt az igazán nem is várt gyönyörű eredményt szemléljük. Van itt öntudatos cselekvésre kész lelkesedés, csak föl kellett szítani a közöny hamuja alatt. Vannak katonáink, csak hadirendbe kellett őket állítani és zászlót adni a kézbe. Áll a hadirend: neve Katolikus Népszövetség, van zászlaja: Szent László tiszta, diadalmas lobogója és van küzdelmének célja: a keresztény összetartás, a keresztény restauráció az egész vonalon.

Ne feledjük a népszövetség jelmondását: a szeretet egyesít, az egység erőt ad.

Mintha Szent László diadalmas katonái támadnának fel s robognának a beletörő pogánysággal szemben új küzdelmekre, új győzelmekre.

### „TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

#### Este van.

Stefán hajdu belerugta a levegőbe idomtalan bakancsát és peckesen — a hasát behuzva, a mellét kimeresztve — rengette a szoba padlóját. A két karját ráfonta a hátra és a lábát csapdosva, úgy próbálta a diszmetelést, amelyért egyébként a hét minden napján ugyancsak potyogtatta a sok könynyűket.

Vasárnap este volt és a regruták ott gubbasztottak a legénységi szoba hosszú padján, a sáfránárgára surolt asztal mellett Stefán Hajdu tovább próbálkozott, keményen vágta ki a lábát, de egyszerre csak odakapott a bokájához és fölördített:

— Benne a görcs . . . és odabicegett a padhoz, a senyargatott lábú bajtársak közé.

Sátrán Hajdu — akit még négyhét előtt becsületes nevén Hajdu Istvánnak neveztek — megpróbálta kerek nagy fejét és tenyereivel körülyomkodta a fájós lábát.

A szobában csend volt, a regruták gúnyos csoportját halványan világította meg a

fölkötött függő petróleumlámpa, melynek sápadt világossága küzködött, föl-föllobbanva versengett a késő őszi este idessurrant árnyaival. A szomorúság borus színe rászállott a baka ágyakra az ezek fölött elnyúló állványokra és a daróvetakaró a holmit őrző borjú, a kinos gonddal egymásra hajtogatott gúnya, a tetejükön ágaskodó csákó, minden szomorkodott a szobában, a méla árnyak ráborultak mindenne.

A regruták pihentek, elgyötört testük ránehezedett a padra és a nyakuk, a fejük — melyet a kinos hetekben egyre meresztettek — behúzódott válluk közé. A vasárnapi diszkabát gombjai és lábukon a bakancsok lényeskedtek, sőt ahogy rájuk hullott a petróleum lámpa egy-egy sugara, szikráztak — de a ruha alatt, hol jobb, elkorult bennük minden és keresztül huzott testükön a csüggedt érzés benne a látyuban soh se leszen másképp . . . Egy ideig nem is beszélgettek, pedig a képzeletül egyre hánytorgatta a furcsa gondolatokat, de ezek annyira rászóltak a szívükre, lelkükre, hogy egymás mellett, de külön melegedtek belé emlékeikbe, melyektől régen, nagyon régen elszakadtak már . . .

Es kiröpültek a katonagúnyából és ujra

beleözöklentek a polgári sorba, a gyárba, a szánó földre, a boltba, ahol nem kell peckesen járni, megszakadásig a fegyvert emelgetni. A szenvedéstől megrogyant bakák így pihentek és vasárnap estében fáradt fejükben szabadon kóvályoghattak a mult idész gondolatok.

Ráemlékeztek a néhány hét előtti időre és minden kiszinesedett előttük, ami akkoron csuf kietlen ellensége volt. A munkás visszavágyódott az emberevő gyárba, ahol a tűzkeblű kazánok fogyasztották a husát, tüdejét, a kereskedősegéd rágondolt a pultra, amely mellett naphosszat a lábait váltogatta, estére már a gerince is roppant és minden, a legrosszabb is megszépült mosolygott feléjük, a hogy kitergették maguk előtt polgári életüknek apró-nagy eseményeit, lelküknek ez a vigasztaló játéka azután megduzzasztotta bennük a beszélő kedvet és az új bakák e szomorú őszi estén, a csöndes borus szobában vallottak egymásnak.

Egy hosszú képű szőke fiu ábrándozva beszélt a fekete világról, ahol ő dolgozott. Beszélt a mélységes tárnákról, a komor falakról, amelyeken a csákányokkal kocogtattak és a bányá testéből lábuk elé gördítette a csillogó kőszén darabokat.

**IZLÉSES** costüm, blous, alj, pongyola, gyermek és leányka ruhakülönlegességek legolcsóbban Hevesi Párisi divatáruházában Zöldfa-u. szerezhetők be.

Fehér cégtábla.

— Moskovits cipőáruházal szemben

— Sárga kirakatok.

Az erős hit, a szent meggyőződés az ő lelkesítőjük . . . ez az a regiment, mely Isten kegyelméből nem fog el soha!

\*

## Lukács és Justh tárgyalása.

Lukács László miniszterelnök tegnap arról értesítette Justh Gyulát, a függetlenségi és 48-as párt elnökét, hogy a mai nap folyamán szeretné vele közölni azt az újabb választójogi proposícióját, amelyet Némethy Károly belügyi államtitkárral egyetemben Vargha Gyula statisztikai adataira támaszkodva készített. A függetlenségi párt elnöke tudomásul vette a miniszterelnök értesítését s eleinte úgy volt, hogy a miniszterelnök délelőtt 11 órakor felkeresi Justh Gyulát ennek Reviczky-utcai lakásán, később azonban változtak a viszonyok, a miniszterelnöknek kora délután Bécsbe kell utaznia, hogy részt vegyen a bosnyák vasutak és az altiszti kérdés tárgyában tartandó közös miniszteri értekezleten s azért úgy állapotok meg, hogy ma délelőtt Justh Gyula keresi fel a miniszterelnököt.

A miniszterelnök új proposíciójáról semmi bizonyos hír sem szivárgott ki. Azok a híresztelések, hogy a miniszterelnök nények szerint nem a vagyoni, hanem az értelmi cenzura alapítja tervezetét és annak ad választói jogsultságot akinek bizonyítványa van a hatodik elemi iskolából, csak kombinációk.

Lukács László miniszterelnök mai tanácskozása két óra hosszáig tartott. Justh Gyula a hírlapíróknak a tanácskozás után a következőket mondta:

— Döntés ma nem történt sem jobbra, sem balra. A miniszterelnök ma délután Bécsbe utazik, mielőtt hazaérkezik, *hét óra vagy kedden folytatjuk* a tanácskozásokat. A részletekről nem nyilatkozhatom.

A tanácskozáson jelen voltak Némethy államtitkár s Vargha Gyula miniszteri tanácsos.

A bányász fiu szava nem volt gyűlölködő, a fekete rém tetszett neki, sőt dicsérte a tárnákat, ahol jó meleg van . . . Es rá gondolt a hajnali rakkolásokra, a dércsipe mezőkre. Egy másik fiu Pestről beszélt. Pincér volt és szívesen magyarázta, hogy élnek az urak ott fenn. Furcsa város az, mikor a nap elmegy aludni, az emberek felkelnek.

Kigyulladnak a villamos lámpák és az emberek csak mulatnak. Soha mást nem tesznek. A pesti emberek fűtyölnek vagy táncolnak és isszák a borokat, a pezsgőket. Így látta ő mindig . . .

Így sorjában mindenki elmondta, mi volt azelőtt, honnan jött, csak az egyik regruta hallgatott, aki a pad közepén mozdulatlanul ült. Köpenyeg volt rajta, melynek széles ujjába bele csuszta a kezét és karjait keresztbe fektette úgy pihentek az ölében.

— Hát te barát, hogy kerültél közibénk? — szólt a hallgató a regrutához az egyik katonára. A barát kiegyenesedett és ránézett a regrutákra. Mindenki tudta róla, hogy papfele volt és a viselkedése rávalott az ilyen életére. Ha beszélt akkor a szava áhitatosan hangzott és ha végigtekintett az ágyán, a két

## Az építő iparosok és a pénzválság.

A mostani pénzválság különösen sújtja az iparosokat. Ha elindulunk a városban, utcáról-utcára látjuk, hogy a lebontott házaknál nem folyik az építési munka, pihen a szerszám s csak igen ritka helyen építenek. Az építkezések nagy részét ugyanis kölcsönpénzből akarták végeztetni, a pénzüintézetek pedig megvonták a hitelt.

Hír szerint még az Országos Központi Hitelszövetkezet is óvatosságra intette a kebelébe tartozó intézeteket.

Az építő iparosok orsz. szövetségének nagyváradi fiókjá foglalkozott ezzel a kérdéssel s abban állapodott meg, hogy feliratban fordul a pénzügyminiszterhez s kéri, hogy az O. K. Hitelszövetkezet rendelkezésére bocsásson megfelelő összegű állami pénzt, hogy az ország iparos közösségét a megfelelő hitelnyújtás által mentse meg a tönkretűléstől.

A szövetség felirata, amelyet az ország összes ipartestületeihez és összes ipar és kereskedelmi kamarájához megküldött, a következő:

Nagyméltóságú Pénzügyminiszter ur!  
Kegyelmes Urunk!

Alul írott Nagyváradi építőiparosok szövetsége mély tisztelettel és bizalommal fordul Nagyméltóságodhoz az iparosságot mélyen érintő alábbi panaszával, illetve alázatos kérelmével abban a reményben, hogy azt nagybecsű figyelmére méltatni és a szorongatott iparosokat jóakaratu intézkedésével megnyugtani méltóztatik.

Nagyméltóságod előtt nem szükséges bőven fejtegetnünk, hogy mily súlyosan érezzük a mostani nehéz pénzüviszonyokat; nem szükséges rámutatnunk, hogy a csaknem az összes pénzüintézetek által megvont hitel rendkívül nehéz helyzet elé állította az iparos osztályt, amit fokoz az a körülmény is, hogy a pénzüintézetek egy része nemcsak az újbbi hitelt tagadja meg az arra szorulóktól, hanem még az eddig nyújtott kölcsönök is szokatlanul gyors visszafizetését erőlteti most, mikor éppen a válságos pénzügyi okok miatt a megrendelő

vagy a vevő közönség is tartózkodik újabb megrendeléseket tenni miért is az iparos mehe-zbben tehet kötelezettségének.

Ilyen körülmények között a kisiparosok legnagyobb részének egyetlen menedéke volt és az ma is az Országos Központi Hitelszövetkezet kebelébe tartozó hitelszövetkezet, amely intézet már évek során át szolgálja az ipar érdekeit és fejlődését nagy lépésekkel viszi előbbre.

Korántsem panaszoljuk, hogy ezen, mindnyájunk által nagyrabecsült intézet a mostani viszonyok között más volna az iparosokkal szemben, mint volt eddig. De szorongatott helyzetünkben méltán keltett nagymérvű aggodalmat az Országos Központi Hitelszövetkezet által a kebelébe tartozó intézetekhez kibocsájtott ama körlevél, melyben ezeket a hitelnyújtásban óvatosságra és az új hitelezésnek korlátozására inti.

Kegyelmes Urunk! Kétségtelen és bizonyításra nem szorul az a tény, hogy a fent már említett okokból az iparos osztály még jobban rá van utalva egyetlen támogatójára, a hitelszövetkezetére, amelytől, ha a pénzügyi viszonyok miatt most fokozottabb támogatásban nem is részesülhet, de joggal várja és reményli hogy az, mely az iparosok részére és támogatására alkotott, a tagjainak nyújtott eddigi hitelt nem fogja korlátozni és egészséges ipari vállalatától ezután sem vonja meg jóakaratu támogatását, mert ez nemcsak az iparosok romlását idézné elő, hanem növelné a már is nagyszámu kereset nélküli munkások seregét és így a legnagyobb nyomort idézné elő.

Hogy ez a csapás a munkaadó és munkástól elhárítható, vagy legalább enyhíthető, ennek első feltétele, hogy az Országos Központi Hitelszövetkezet változatlanul továbbra is nyújtsa iparos fagjainak az eddigi támogatását. Ha azonban az Országos Központi Hitelszövetkezet a méltán várt támogatást elegendő eszközök hiányában nem nyújthatja, úgy arra kérjük mély tisztelettel Nagyméltóságod, hogy részesítse az Országos Központi Hitelszövetkezetet olyan támogatásban, állami pénzek elhelyezésével hozza abba a kedvező helyzetbe, hogy az országnak iparos osztálya ne legyen kénytelen műhelyét bezárni, munkásait pedig kereset nélkül az inségnek kiteenni.

Midőn ezen alázatos kérelmünkkel Nagyméltóságod elé járulunk, lehetetlen meg nem

karja rögtön keresztbe fonódott a mellén mindig így aludt.

A barát ránézett a regrutákra és újra meggörnyedt nagy kopasz feje lehanyatlott a mellére. Es mikor a katonák tovább fagatták, hogy élt azelőtt, most már válaszolt, de nyugtalanul és a szemét a földre szegezte.

Megkísértett a sárkány, azért vagyok most itten . . . Aztán éneklő hangon ahogy a hajnali misét olvassák — beszélt a barát:

Eppen a fölzenteelés előtt. Őt évig voltam novicius és már készültem a promocióra. Ekkor egy éjszakán eljött hozzám a sátán . . . Elhozta magával a bűnös vágyait és beléoltat az én tiszta szívembe. Azóta nem volt se éjjelem se napalom. Kánbáli sem tudjam már, megcsuklott a hangom és ha asszony jött vízért a klastrom udvarára, reszketett a lelkem. Elmentem a szerzettől.

A barát beszédét megszakította a nagy ijedség, mely elkapta valamennyit a hirtelen pillanatban, amikor a szobába betoppant a szakaszparancsnok fogékony bajusza meglengve a levegőben, amikor rákiáltott a regrutákra.

— Bakák vagytok vagy miccsodák? Derüljön ki az a sok savanyu ábrázat mert . . .

A haragos katonában beanrekedt a káromkodás és dühösen mutatott az egyik ágyra amelyen a daróc ta arót a fejére húzva feködt egy regruta. De aztán kegyesen elnevette magát:

— Hajrá, regruták, bakatréfát csinálunk.

A regruták látva, hogy a rettegett ember mosolyog, ők is neki bátorodtak, vidámoáni igyekeztek és amikor a szakasa-parancsnok kiadta a jelzőt. Temetni fogjuk a poros fülöt . . . fürge sietséggel körje tömörültek, a fegyverükre ráttűzték a szuronyukat és engedelmesen felállottak az ágy két oldalán, ahogy a parancsnok elhelyezte őket. Aztán bakancsokat hányták rá — hiába, meg sem mozdult.

A szakaszparancsnok hirtelen haragra lobbaat — a fekvő regruta nem mozdult és mikor a barát siránkozó énekléssel újra rákezdett a bus nóttára, dühösen megragadta a daróctakaró egyik sarkát és lerántotta azt a regrutáról. A bakancsok lerepültek a földre és a mély csöndben egymásután kocantak. A regruta ekkor sem mozdult. Két bajtársa az ágy fejénél föléje hajolt, megrázták a testét, az állát is, de ekkor visszakapták a kezüket és ijedten mozdultak:

# Az új csipke-áruházban

Nagyvárad, Kossuth-u.

Turul cipőüzlet mellett.

feltűnést keltő alkalmi árak uri és női divatickekben, óriási választék keztyűk, férfi-és női gyermek eső- és napernyők, ridikülök, zürichi csipkék, aplikációk, stórok fehérneműk és kézimunkákban.

emlitenünk, hogy amennyiben alázatos kérelmünk legkegyelmesebb meghallgatásra is talál, még sem lesz mindnyájunktól elhárítva a veszély, mert még igen sokan vannak, akik nem részesülhetnek a hitelazövetkezett támogatásában és a kik még szorultabb helyzetben vannak, melyből csak akkor juthatnak ki, ha a vidéki pénzügyintézetek is megnyitják pénztárait és nem zárkoznak el az iparos osztály támogatásától.

Az itt előterjesztett bajok orvoslásához Nagyméltóságod rendeikézésére állható eszközöket mi ugyan nem ismerjük; azonban erős a bizalmunk, hogy atyai gondossággal azokat megtalálva, mindkét irányú kérelmünknek megfelelő intézkedésekkel az országos iparos társadalmat támogatni és megnyugtani méltóztatik.

*Nagyvárad építőiparosok szövetsége.*

## Népszövetség és kongregáció.

Nagy napja van ma Szent-László városa katolikus közönségének. Olyan impozáns manifesztációja lesz a katolikus öntudatnak, a minőre eddig ebben a városban példa alig volt. Új, ragyogó, szép idők hajnala virradt ma reánk, amely szent lelkesedéssel tölti el a szívünket és hívő reménnyel, hogy egy szebb, fényesebb jövőnek nézünk elébe és valahogy úgy érezzük, hogy a kereszt a mai naptól kezdve diadalmasabban, fényesebben ragyog, behatol a lelkek mélyibe, melegítő, boldogító éltető sugarával felolvasztja a közönyt, a letorgia jégkérget és a Kereszt szelleméből fakadó krisztusi kultúra a fejlődés, az élet új tündöklő perspektíváiban tárul a lelkünk, a szemünk elé.

Kereszünk kell a szavakat, hogy méltóképpen üdvözöljük a mai nagy napot, hogy minél világosabb, minél élesebb színekkel örökökítsük meg a mai nap messzekiható jelentőségét.

A katolikus restaurációnak lesz ez aranybetűs ünnepe. Az öntudatra ébredésnek impozáns, fenséges megnyilvánulása lesz ez, amikor megmutatjuk, hogy már nem alszunk, nem

— Meghalt . . .

A regruták arcáról elsikkadt a kényszeregett mosoly és tágra nyílt szemekkel, sáppadt arccal meredtek az ágyra, ahova orozva csapott le a halál. Az esti homályból fakón világolt feléjük a holtra váit baka pulók, kövér arca, a karjai, a lábai széjjelvetődve feküdtek az ágy szélén és nyugalom volt a pihenésében, lát szott rajta a derűs szája, kicsiny homlokának békés simasága elárulta, hogy álmai áhajtoltak a szelid örökös álmok felé.

A kiáltás: Meghalt . . . végig szállott a legénység szobán, belékapaszkodott az árnyakba, végig hullámozott a lev-gőn, melyből hullottak, szakadtak alá a szomorúság színei. A regruták újra gunnyasztottak, kusza gomolyagba összerelődtek az ágy körül és a barát összekulcsolta a kezét, halottas éneke megbicsaklott és nagy feje lebukott a mellére.

Késő este volt már . . . A komor szobába feleltak a takarodó hangjai. A zengő busongó bakanóta szélesen szárnyalt a kaszárnya udvarán és ahogy ide a legénységi szobába fölhangzott, megnyitották a regruták szívét, melyből hullott a fájdalom, a könny, a gyás: bánatos lelkükre. És úgy érezték hogy önmagukat is siratják.

nyugszunk ősi babérainkon, hanem igenis élünk és élni akarunk.

Ez természetesen fáj amazoknak odaát, vicsoritják is a fogukat és azt hiszik, hogy utszéli kifakadásokkal még ma is félre tudják vezetni a katolikus közönséget.

A mai nap eseményei a maguk ünnepélyes komolyságával pompásan fognak erre rácsfolni.

Két nagy eseménye lesz a mai napnak. Két esemény az, amely örömmel, lelkesedéssel kell, hogy eltöltsön minden öntudatos, komoly katolikus embert. Egyik az Urak Mária kongregációjának ünnepe, a másik a Katolikus Népszövetség megalakulása.

### A Mária kongregáció ünnepe.

A nagyvárad Urak Mária-kongregációja ma ünnepélyes tagfelvételt tart, amelyen hét új tagot fognak felavatni.

A Mária kongregáció ez ünnepét fényes keretek között tartja meg. Bupapestről lejtő báró *Barkóczy* Sándor, a budapesti Urak kongregációjának prefektusa, azután P. *Bus* Jakab jézustársasági rendfőnök, számos kongregánista testvér kíséretében. Az egri, szegedi és debreceni koloniák szintén számos taggal képviseltetik magukat.

Reggel fél 8 órakor a Szent-József-inézet kápolnájában a Kongregánisták szent misét halgatnak, szent mise alatt körös szent áldozás lesz, azután pedig ünnepélyes tagfelvétel. A szent misét, szent beszédet és tagfelvételt P. *Bus* Jakab fogja tartani.

Déli egy órakor a Rimanóczy-étteremben a kongregáció fényes bankettet rendez.

### A Katolikus Népszövetség ünnepélyes megalakulása.

A Katolikus Népszövetség több mint ezer tagot számláló nagyvárad szervezete ma délután *pontban öt órakor* tartja ünnepélyes alakuló értekezletét a premontrai főgimnázium disztermében.

Az ünnepélyes alakuló értekezlet műsora a következő lesz:

1. Himnusz, éneklék a jelenlévők.
2. Megnyitó beszéd, tartja dr. *Karácsonyi* János kanonok.
3. A katolikus Népszövetség társadalmi feladata, előadja dr. *Zalai* János főreáliskolai tanár.
4. A katolikus társadalmi szervezkedés, előadja *Szalánczy* Andor szerkesztő.
5. Nagy feladatainkról, előadja *Kresznerics* Gy. Ferenc, a debreceni népszövetségi szervezet helyi igazgatója.
3. A katolikus öntudat, előadja dr. *Popity* János ügyvédjelölt.
7. Záróbeszéd, tartja dr. *Krúger* Aladár ügyvéd.
8. Szózat, éneklék a jelenlévők.

*Az értekezletre csak a meghívó vagy a népszövetségi tagsági jegy felmutatása mellett lehet bejutni.*

A bejáratnál vásárolhatók népszövetségi jelvények, továbbá az esti barátságos vacsorára is jegyek. A vacsorajegyek ára 2 korona 50 fillér személyenkint.

A vacsora este 8 órakor kezdődik a Karger-téle vendéglő nyári helyiségében s már az eddigi jelentkezők számából ítélve, a siker biztosítva van.

A vacsorán a fővárosi és a vidéki népszövetségi kiküldöttek és az Urak kongregációjának vendégei is megjelennek s így alkalma nyílik Nagyvárad keresztény társadalmának az országos katolikus mozgalmak számos előkelő vezérével megismerkedni.

Meghívókat és vacsorajegyeket még a mai nap folyamán is lehet kapni *Zöldi* Bertalan pénztárosnál (Körös-utca 6.)

## A Szigligeti-szobor felállítása.

### A szünügyi bizottság ülése.

Tegnap délután rövid ülést tartott Nagyvárad város szünügyi bizottsága, amelyen a régen készülő Szigligeti-szobor ügye is szóba került s kilátás van rá, hogy ősszel, az új szezon megnyitása alkalmával megtarthatják a leleplezést.

Az ülésen dr. *Hoványi* Géza elnököl s Harmathy Károly, dr. *Pácz* Sándor, Stark Gyula, *Scl* warcz Isidor, *Juricskay* Barna jegyző és *Erdélyi* Miklós szinigazgató voltak jelen.

Az elnök bemutatta az igazgató által jun. 15-ig előadásra kitűzött darabok jegyzékét, a következőkben.

*Cárnó* (új dráma), *Kettő körül* (új életkép *Jancovics* és *Véssey* darabja), *Muzsikus* leány, *Leányvásár*, *Kis barát* (új operett), *A kém* (új dráma) *A papa*, *Vigyázz a nőre*, *Cigány*, *Rang és mód*, *Nagymama*, *Gonstantin* abbé, *Asszonyfaló* (új operett.)

Ez idő alatt több vendégszereplés lesz és pedig fellép a *Góth-pár*, *Blaha* Lujza, *Szentgyörgyi* István a *Cigányban*, továbbá az olasz gyermek opera.

Bejelentette továbbá az elnök, hogy május 15-től az előadásokat este 8 órakor kezdik.

A műsort és a bejelentéseket tudomásul vették.

### A Szigligeti szobor.

Dr. *Hoványi* Géza elnök bejelentette, hogy Szigligeti szoborra szükséges 8000 korona már összegyűlt s abból 4000 koronát ki is adtak *Margó* Ede szobrásznak, akinél állandóan szorgalmazta a szobor elkészítését. Az a gyagymintát, az iparművészeti iskola igazgatójával átvette s teljesen megfelelőnek találta. Most van a szobor ércöntés alatt s e hónapban elkészülnek vele. Hátra van még a talapzat kifaragása. Szerinte az ősz nem a legalkalmasabb a szobor leleplezésére, de ha elkészül, mi sem áll utjában, hogy felállítsák.

*Stark* Gyula azt véli, hogy legjobb alkalom volna a leleplezésre a szezon megnyitása, szeptemberben.

*Erdélyi* Miklós szinigazgató a leleplezést ünnepi díszelőadással kötne össze.

Az elnök bejelentését örvendetes tudomásul vették.

Ezzel a szünügyi bizottság ülése véget ért, de a bizottság tagjai még hosszabb ideig kedélyesen beszélgettek színházi dolgokról.

*Erdélyi* igazgató örömmel újságolta, hogy *Görög* Olgának mily lényes sikerei vannak napról-napra Pécsen. *Görög* Olgát ugyanis ősz-től *Erdélyi* szerződtette s nagy eredményt vár tőle.

**A legújabb**

**tavaszi czipő újdonságok**

**MOSKOVITS Bémertéri fióküzletében.**

**Szabott gyári egységárak.**

**Telefon 687**

**Telefon 687.**

Góson Budapestre, Nagy Eudre kabaréjához szegődött; de Erdélyi Miklós már szerződött helyébe Tompa Bélát, Tompa Kálmán fiát. Ez a fiatal színész nemcsak csinos, szép fiú, hanem igazi színészvér, aki még sok dicsőséget fog aratni a deszkákon.

Majd rátértek a nyári szinkörre, amelynek csak említésénél is borsózik Erdélyi direktor háta s szóba került annyi igazi művészi eseménynek, annyi forró színházi estnek a színhelye: a Bazár udvarbeli régi szinkör, amelyet Weiszlovits Gyula és Emil most alaposan renováltak.

— Bizony nem kellett volna kimenni a város végére — szólalt meg dr. Hoványi Géza elnök. En mondtam, hogy a régi szinkörnél kell maradni s most is ebben a nézetben vagyok.

— A saját rezsimre mozt csinálnék az új szinkörben, ha a régiben lehetne játszani — válaszolt Erdélyi Miklós. Különböző én még senkivel sem beszéltem ebben a dologban.

Az új szinkörnek egyáltalán nem akadt védője.

## Közlekedési utak a megyében.

A gyönyörű májusi napsugár kicsalja az embert a szabadba, hogy élvezze a természet szépségeit. Nagyvárad város közönsége vasár és ünnep napokon rendszeren a két közeli fürdőbe rándul ki, hogy ott töltsék el kellemesen idejét. Kikocsizik jó uton.

Azonban e sima, jól gondozott ut csak a Félix-fürdőig tart. Mihelyt elhagyjuk a fürdőt azonnal észrevehető, hogy nem gondozzák, nem kavicsolják úgy mint a fürdőig, és ez észlelhető is. A fürdőig, különösen tavasszal és nyáron, naponta a kocsik százai mennek, míg azon túl csak a távolabb fekvő falvakban lakók vagy akik a jó időben kirándulnak az itt már vadregényes vidékre.

De még itt is kitűnőnek mondható a vármegye útja, azok az utak mellett, amelyeket a községek a saját erejükből tartanak fenn. Itt már csakugyan tarthatatlan és lehetetlen állapotok vannak.

Hiszen a fürdőkre kirándulóknak miadjárt a szemükbe ötlük Hájó és Rontó község. Ennek a két fürdő között, amaz pedig a Püspök-fürdő közvetlen szomszédságában fekszik Rontó községet a Pece-patak választja el a Püspök-fürdőtől.

Mindkét községben, a legelgondolhatóbb rossz állapotban vannak az utak. Ne is szóljunk a Püspök-fürdő mellett levő Somlyó-hegy tövében fekvő Betfiáról. Betfia községben télen majdnem lehetetlen a kocsival való közlekedés. Habár itt rengeteg a mész, mégis talán sohasem kavicsolják az utakat. Es ennek igazán nevezetető története van.

Tudnivaló, hogy a mész a vízben ég. A Somlyó-hegyben levő kő pedig tulságos mértékben mész tartalma. A betfiai nép pedig fél követ rakni az útjára, mert attól tart, hogy amikor eső esik, a mész a földön, az uton is égni fog s lehetetlen lesz majd egy ideig a közlekedés.

Pedig hát a betfiai nép legjobban tudja azt, hogy a Belényes-vaskőhi országot, amely egyedül közlekedési utjak Nagyváradra, a Somlyóhegyből kitermelt követ kavicsolják. Egész nyáron át a kőhordásból van a legnagyobb kenyérkeresete a betfiaiaknak. Es mégis félnek.

Igaz, hogy kötelezettségüknek sem tesznek eleget. Télen az elszegényült nép előleget vesz fel, a kőhordásra s nyáron pedig, amikor hordani kelleme, megtagadja, mert ekkor máshol is fuvarozhat, nem pedig ott, ahol most már nem fizetnek. Epen ez év tavaszán volt az, hogy csendőri karhatalommal kellett kényszeríteni a betfiaiakat kötelezettségük teljesítésére.

De ezeket a községeket csak azért hoztam fel, mert legközelebb fekszenek Nagyváradhoz s közelségüknél fogva, mindenki által ismertek.

El lehet most már gondolni, hogy milyen lehet az ut Loroponor-remecen? Kélg mutatósul felhozunk azt, hogy a ponori oláh ayalia télen, amikor a hegy oldalát másfél sőt két méteres hó borítja, gubáját maga alá gyűrve, botját kezében tartva, leül és úgy csuszlik le a járdólgyi állomásig, ahonnan vonalon folytathatja az útját. Itt milyen lehet az ut? Milyen?

Semilyem! Mert itt télen és tavasszal egyáltalán nem lehet kocival közlekedni.

Ide és ilyenekre is kellene egy kis gondot fordítani

## UJDONSÁGOK.

### Keresztjáróhét.

A katolikus egyháznak régi szép szokása, hogy a most következő három napot imádságba merülve tölti; könyörögve járnak a hívők egyik templomból a másikba s kéri a Mindenhatót, hogy áldását adja rájuk.

A keresztjáró nevet onnan nyerték e napok, hogy falu helyen, hol nincs több templom, rendszeren a határban álló valamely kereszthez mennek körmenettel a jámbor hívek. Ezen ájtatosság eredete az ötödik századba nyulik vissza. 469-ben Szent Mammert vianeni püspök tartotta először. Francia országot ez időtájt nagy földrengések, villámcsapások és más elemi csapások pusztították, melyek elhárítására s az Ur kiengesztelésére 3 napi böjtöt és közajtatosságot rendelt a szent püspök, mire megszűnt a veszedelem. A példát másut is követni kezdték s az lassanként az egész keresztény világon elterjedt.

Nagyváradon a három napi ájtatosság a következő sorrendben fog megtartatni:

Hétfőn, május 13 án a székesegyhásból indul a körmenet s az olasz plebánia templomba vonul, hol szentmise lesz s *Bakator* József káplán tartja a predikációt. A körmenet visszatér a székesegyhásba.

Kedden, május 14 én az olasz plebánia templomból a premontrei rend templomába vonul a körmenet, ahol az ünnepélyes szent mise után *Smetka* L. Ödön házfőnök, főgimnáziumi igazgató mond szent beszédet.

Szerdán, május 15-én a Szent-László templomból a kapuczinus rend templomába megy a körmenet, hol az ünnepélyes szent mise után P. *Koncz* Aurél kapuczinus atya prédikál.

Mindhárom nap az ájtatosság reggel 8 órakor veszi kezdetét. Kedvezőtlen idő esetén a körmenetek elmaradnak, s az ájtatosságok hétfőn az olasz plebánia templomban, kedden a premontrei rend templomában s szerdán a kapuczinusoknál tartatnak meg.

\* **Személyi hír.** *Hoványi* Géza orsz. képviselő ma, vasárnap reggel a gyorsvonattal Budapestre utazott.

\* **Fagyos szentek.** A fagyos-szentek három nap időszaka tulajdonképen csak ma kezdődik naptár szerint, azonban a hideg időszak szele már tegnapelőtt érezhető volt. Lehetséges, hogy ezzel vége is volt a rettegett időnek. Tegnap éjjel ugyanis az egész Bihar megye területét hideg volt. Fagy azonban nem volt. Éjjel a nyári zivatarral jég is jött, mely végig vonult Biharvármegyén. Kárt azonban sehol sem tett. A jég kissé lehűtötte a levegőt, fagypontra alá azonban sehol sem süllyedt a légsúlymérték. Reggel kissé borongós volt az idő, sőt délelőtt esős zápor paskolta az újköztársasba öltözött fákat, délutánra már azonban ismét verőfényes májusi nap volt.

\* **Fetser püspök barmautja Erdélyben.** *Fetser* Antal felsz. püspök tegnap elutazott Kolozsvárra, hogy a gyengélkedő gr. *Majláth* Gusztáv erdélyi püspök helyett Kolozs, Alsófehér- és Hunyadmegyékben a bérmlás szentségét kiosza. Fetser püspök Kolozsvárott kezdi meg a bérmlást s onnantól folytatja bérmlakörutját, amely három hétre terjed.

\* **Miskolczi főispán Budapestben.** *Miskolczy* Ferenc dr főispán tegnap Budapestre utazott. A főispáni utazása összefüggésben van a belügyminiszteriumban most készülő választójogi tervezettel. A főispán külföldön a vármegye közszükségleti alap költségvetése tárgyában is el fog járni. Ugyanebben a dologban hétfőn Budapestre fog utazni *Fráter* Barnabás alispán is. A vármegyén ugyanis türelmetlenül várják már a megyei költségvetés elintézését, mert addig ugyszólván semmit sem tudnak csinálni. A vármegyének három évi költségvetése van már fenn elintézetlenül a miniszteriumban, érthető tehát hogy türelmetlenkednek a késedelmeskedés miatt. Hogy pedig a miniszteriumi hanyagság késlelteti az ügyet, legjobban bizonyítja az, hogy már a megyei pótdadótöbblet szedhetésére vonatkozó törvény szentesítést is nyert és az már meg is érkezett most csupán a végrehajtási rendeletre van szüksége a vármegyének.

\* **Gyermeknap Berettyóújfaluban.** Berettyóújfalui közönsége élén *Jesernicky* Dénes járási főszolgabíróval ma tartja meg a gyermeknapot. A gyermeknap ünnepélyes keretek között fog lefolyni előre megállapított program szerint. A gyermek nap a népkert előtti téren lesz megtartva.

\* **Pálffy Antal üdvözlése.** A Bihar megye Népművelési egyesület küldöttsége tegnap kereste fel *Fráter* Barna alispán vezetése alatt Szegeden *Pálffy* Antalt, aki megalakulása óta áldozatkész támogatója a népművelési egyesületnek, *Pálffy* Antal évek hosszú sora óta segíti a vármegye iskoláit s különösen szülőhelye: Belényes sokat köszönhet az ő bőkezűségének: de bár távol lakik, mindég bőkezűen hozzájárul kulturális mozgalmainak elősegítéséhez. Ezen érdemek elismerésül tiszteleg nála most az egyesület, amelynek nevében *Fráter* Barna alispán, az egyesület elnöke melegen üdvözölte a jótékonyágáról az egész megyében ismert derék férfit.

Reggelizés előtt félpohár

Schmidthauer-fele

Használata valódi áldás gyomorbetegségeknél, székzsorulásban szenvedőknek.

**Igmándi**

**keserűvíz**

Az elrontott gyomort 2-3 óra alatt teljesen rendbehozza. Kis üveg 40 fill. Nagy üveg 60 fill.

Kapható Nagyváradon és vidéken minden gyógyszerárban és jobb fűszerüzletben.

\* **A budapesti ügyvédi kamara elnökválasztása.** A budapesti ügyvédi kamarában a választást déli egy órakor befejezték. Konstatálni lehet már most annyit, hogy Nagy Dezső dr. győzelme biztosítva van. Az ügyvédi kar kitűnősegei csaknem valamennyien Nagy Dezsőre szavaztak le. Sok tapsot kapott Eötvös Károly, aki bejelentette, hogy titkosan és Nagy Dezsőre szavaz.

\* **Katonák az aratáson.** A múlt évben június 29-én szabadságot kaptak a tényleges szolgálatban álló katonákat az aratás tartamára. Az idén azonban valószínűleg ki fogják tolni ezt a határidőt, mert június 29-én még aligha kezdhetik meg az aratást. Tekintve azt, hogy a szabadságolások iránt már most kell intézkedni a katonaságnál, az alispán körrendeletileg fogja felhívni a fősolgabírókat annak bejelentésére, hogy megmaradhat-e a múlt évi dátum a szabadságolásoknál, vagy tekintettel az abnormis időjárásra későbbre kívánják-e azt halasztani. Egyidejűleg megkérdi az alispán azt is, hogy mikor kívánják a szabadságolások megkezdését.

\* **Bérmálás Mezőpéterden.** Tegnap délelőtt Mezőpéterden bérmált megyéspüspökünk gróf Székely Miklós. Nagyváradról automobilon ment ki a községbe kíséretével Mezőpéterdre, ahol már várták a hívek a főpásztort. Az érkező megyéspüspököt Csiffra Kálmán biharkeresztesi fősolgabíró fogadta, s meleg szavakkal üdvözölte. A fogadtatás után Pák Emil plébánoshoz ment a püspök, honnan a templomba vonultak át. A bérmálás szentségének kiosztása után a püspök ismét a plébániára ment, ahol a képviselőtestület tiszteletét fogadta. Tiszteletet a főpásztornál a görög keleti egyháztanács is, melyet Pirtye György vezetett. A tisztelet után a helyi előkelőségeket látogatta meg a püspök, majd automobilon még délelőtt visszatért székhelyére. — Holnap Derecskén folytatja bérmautját.

\* **Rendkívüli közgyűlés a vármegyén.** Biharvármegye törvényhatósága minden év május havában rendkívüli közgyűlést szokott tartani, amit a Ludovikán üresedésbe jövő gróf Buttler János-féle alapítványi helynek betöltése tesz szükségessé. Az idei rendkívüli közgyűlés május 15-én 10 órakor lesz, melyre a főispán most küldte szét a meghívókat. Az idei rendkívüli közgyűlésnek azonban nem csupán az akadémiai hely betöltése lesz a napirendjén, hanem több érdekes más ügy is. Összesen 9 ügyet fog tárgyalni a rendkívüli közgyűlés. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

Ludovika akadémiánál üresedésbe jövő gróf Buttler János-féle alapítványos helyek betöltése.

Szathmáry Király Andor árvasszéki ülnök nyugdíjazása.

A 89378—1911. sz. kereskedelemügyi miniszteri leiratból kifolyólag a vámszedési jog gyakorlására vonatkozó intézkedés.

Szalacs községnek a Margitta—Ottományi út építéséhez való hozzájárulása.

Biharpüspöki — Margittai törvényhatósági közut kiépítése.

Órány községnek községház és jegyzői lak építési ügye.

Magyarcsékei, belényesi és nagyszalontai fősolgabírói lakások javítása.

Ottomány község kölesön ügye.

Vámosláz községnek állami iskola építési ügye.

\* **Járvány.** Még mindég nem szüntenek meg egészen a járványos betegségek. Még ma is vannak olyan községek, ahol a gyermekek között a járvány pusztít. Darvas községben a hasiagymáz, Hencida községben pedig a torokgyík lépett fel. Az erről szóló jelentés tegnap érkezett be a vármegye alispánjához.

\* **A kir. tábla új bírója.** Gálbory József, a nagyváradai kir. ítélőtábla új bírója tegnap tette le teljes ülésbe az esküt báró Szentkereszthy Zsigmond tábla-elnök előtt. Báró Szentkereszthy Zsigmond szép melegbangu beszédben üdvözölte a kir. tábla új bíróját, aki már elfoglalta állását.

\* **Ki akar rendőr lenni?** Közírré teszi a rendőrség, hogy a rendőrilegénység állományában 3 másodosztályú rendőri állás van üresedésben. Javadalmazás 700 korona fizetés és 200 korona lakbér. Kellően felszerelt kérvények Gerő Armin főkapitány urhoz nyújthatók be.

\* **A postások jutaléka.** A postán bevett szokás, hogy az ugynevezett részjutalékot májusban ki szokták fizetni. Az idén még eddig szó sincs a jutalék kiutalásáról, pedig a tisztviselőknél a mai nagy drágaságban érthető szükségük van arra a pár koromra. A kiutalás helyett minden cáfolat dacára is tartja magát az a hír, hogy az idén 10 százalékkal kevesebb jutalékot kapnak mint az előző évben. Ennek az elvonásnak nem tud magyarázatot adni senki s így az érdekeltek megnyilvánuló panassa érthető is. Azt hisszük, nem fog sokáig késni a jutalék kiutalása és akkor a postások minden oldalán méltatlankodása is meg fog szünni.

\* **Találtak egy szék fehérműt és asztalműt, egy szék gittet, egy pénztárcát csekély pénztartalommal és egy bankjegyet.** Igazolt tulajdonosuk jelentkezzenek a rendőrség földszint 9. sz. szobájában.

\* **Villámcsapás a gunyhóban.** Tegnap éjjel erős éjgáború volt Biharkeresztes felett. A villám több helyen lecsapott. Többek között a keresztesi határban Harmati László juhász gunyhójába belecsapott a villám. Szerencsétlenségre Harmati is a gunyhóban volt s a villám őt is érte. Tegnap reggelre a szántóföldre igyekvő emkerek a porrá égett gunyómaradványai között megszenesedve találták a juhászt. A juhászt álmában érte a villámcsapás, mely kivégezte.

\* **Megszökött gyermekek.** Szabó Traján 12 éves a menhely kötelékébe tartozó gyermek Székelyhidról és Gedra Lajos szintén a menhely kötelékébe tartozó gyermek Szentjánosról a kertésztelepről nevelő szüleiktől megszöktek. A rendőrség keresi a szökevényeket.

\* **Új hid Belényesen.** Belényes határában folyik el a «Nyímoesd» patak. Szép kis patak az nyáron, de annál veszedelmesebb tavasszal, amikor a hegyekből lejövő víz mielő ide gyülemlik és elborítással fenyegeti a községet. Ezért először is kiszélesítette a község a patak medrét. Erre nem volt mindenütt szükség, mert némely helyen maga a természet kiszélesítette 20 sőt 22 méter szélesre is. Ott, ahol most egy fahidon bonyolítódik le a közlekedés 20 méter széles a patak. A fahid most már nagyon dűledező, elavult állapotban van. Ezért elhatározta az előljáróság, hogy egy 20 méter hosszú és 8 méter széles vasbeton hidat épít a fahid helyébe. A terveket már be is küldték jóváhagyás végett az alispáni hivatalhoz.

\* **Lehet-e kongregánista szakdijnok a városnál?** Ugy-e kérem csodálkoznak a címen és azt mondják, hogy lehet ilyent kérdezni is? Pedig így áll a dolog, a városnál már meg is adták rá a feleletet: nem lehet. Ja persze az rettenetes nagy vétek minalunk. Ha valaki a szabadkőműves páholy tagja, úgy tűzel-vassal tolják előre szekerét a Körösmenti palotában, de ha akad akár csak a szakdijnok állásra olyan pályázó, akinek egyetlen egy nagy, megbocsáthatatlan vétké van, hogy a

kongregáció tagja, akkor ne kopogtassa a postgármesteri ajtón. De megírjuk egyszerűen az esetet. Egy nagyváradai jogász pályázatot adott be a városhoz egy szakdijnok állásra. Megígérték neki, hogy mihelyt lesz üresedés, vele fogják a helyet betölteni. Egy szakdijnok állás tényleg megüresedett és a joghallgató várta pályázatának előtérítést, a kinevezést. Közben azután megkérüzték őle, csak úgy bizalmasan, talán harmadik személy útján, hogy igaz-e, hogy a nagyváradai jogászkongregációnak tagja? Azt felelte, hogy igaz. Erre aztán nemsokára meg lett a kinevezés. A szakdijnok állásra kinevezték, de nem őt, az első pályázót, aki már ígéretet is kapott, hanem egy zsidó joghallgatót. Pont. Leszögezzük.

\* **Ministeri biztos érettségi vizsgálaton.** A kultuszminiszter Noss Gusztáv nagyváradai áll. főreáliskolai tanárt a segesvári főgymnásium érettségi vizsgálatához ministeri biztossá küldte ki.

\* **Elverte a jég tíz község határát.** Tegnap éjjel a nagyszalontai és a tenkei járás felett óriás vihar vonult végig. Olyan jég-eső születt a vidékre, amilyenre a legöregebb emberek sem emlékeznek. Tyuktojás nagyságu jég földig verte le a vetést, a fákról a gyümölcsöt ágastól tördelte le a jég. A pusztulás siralmas képét mutatja az egész környék. A gazdák 60 százalékra teszik a kárt. A kiszáradt kétségbe vannak esve az elpusztult termések felett. A pusztulás 10 község határában a legnagyobb. A nagyszalontai járás többet szenvedett a jégtől mint a tenkei.

\* **Gőzgépközelők és kazánfűtők vizsgálója.** A gőzgépközelők és kazánfűtők vizsgálóbizottsága közírré teszi, hogy a legközelebbi vizsgálatot folyó hó 19. vasárnap reggel 8 órakor fogja megtartani, melyre jelentkezéseket a helyszínen a László malomban is elfogad.

\* **Titokzatos halál.** Nagyszalontáról jelentti tudósítónk, hogy ott tegnap valóságga izgalomban tartotta a lakosságot egy Papp Julia nevű nő titokzatos halála. Tegnap reggel ugyanis mikor a cseléd Papp Juliához be akart menni, Papp Juliát a konyhában találta még pedig meghalva. Papp Julia egy széken állt, körülötte nagy vértócsa és egy lámpa cserép darabjai. Gyilkosságról beszélt mindenki. Az esetnek csakhamar híre jutott a községben és tömegestől mentek Papp Julia lakására az emberek. Az eset annál titokzatosabb volt, mert a lakásban minden rendben volt és lopásnak, vagy esetleg dulakodásnak semmi nyoma sem látszott. Megjelentek a helyszínen a csendőrök és az orvosok is, akik megállapították, hogy gyilkosság nem forog fenn. A körülményekből következtetve az eset úgy történhet, hogy Papp Julián lefekvés után tödövézés tört ki és Papp Julia felkelt, hogy lámpát gyújtson. A lámpa a konyhában volt. Itt lámpagyújtás közben szívvelhűdés érte, mely nyomban megölte. Papp Julia néhány évvel ezelőtt Nagyváradon kaszírő volt és tekintélyes kis vagyont gyűjtött össze, melyből Nagyszalontán urasan élt. A vizsgálat tekintetel arra, hogy büntény nem forog fenn bebiztosították a temetési engedélyt az ügyészség megadta.

\* **A Félix-fürdő vendégei.** A megkezdődött fürdőévad a Félix fürdő vendégeinek számát is megnövelte. Jelenleg a következő állandó vendégek üdülnek a hős fürdőben. Jurák János földbirtokos B. diószeg, Weisz Zsigmond keresk. Beregszász, Acs Béla keresk. Ungvár, Boros Jenő földbirtokos Földes, Pindényer Lujza irgalmas nővér főnöknő és ápolónője Bélyenyér, Mezei Mihály magászó Szabadka, Puskás Lajos földbirtokos Kisujszállás. Orbán Ignác és neje Maroshévíz, dr. Poth Imre ügyvéd

és neje Mezőtur, Maltr Veronka földbirtokos Elek, Györfly László földbirtokos Derecske, Racsek János és neje földbirtokos Tépe, dr Török István nyug. tanár és neje Kolozsvár, Markovics Antal földbirtokos Inácd, Ady János máv. ellenőr és neje Kolozsvár, Heller Izák földbirtokos és neje Szilágyssomlyó, Radostya Ferenc iparos és ápolónéja Nyiregyháza, Zolnay Antal főkönyvelő Debrecen, Rajtoh Péter és neje körjegyző Alsótóttalu. Ozv. Nagy Jánosné és fia Nagyszalosta, Török Gyula hivatalnok Budapest, Rigner József és neje magázó Mármharossziget.

**Áramszünet.** A villamosmá igazgatója ezúton értesíti az áramfogyasztókat, hogy ma, vasárnap május hó 12-én déli félegy óratól félkettőtől az áramszolgáltatás — a kapcsolótáblán végzendő munkálatok miatt — szünetelni fog. Ez az áramszünet a villamos vasut forgalmát nem érinti.

**A Krieger-féle** Tokaji China vasbor nem támadja meg a fogat, nem terheli meg a gyomrot és ezért az összes vaskészítmények között az első helyet foglalja el. Világszerte évtizedek óta használják a vérszegénységből eredő összes bajoknál, étvágytalanság, gyomorhaj, mindennemű testi gyöngeségnél és gyengén fejlődő gyermekeknél. Valódi 5 puttonos tokaji borból készül, nagyon kellemes ízű, hatása biztos. Nagy üveg 6 K. Kis üveg 3 K. 20 f., a gyógyszárakban. Póstan küldi utánvétellel, vagy a pénz előzetes beküldése után Krieger gyógyszerár, Budapest, Kálvin-tér.

**Házvezetőnek** ajánlkozik intelligens nő, magányos urhoz vagy papi házhoz, hol nyugalmas otthon biztosítatik. Jelige: Mindenhez értő poste restante.

**Uj sport játékok.** Igen szép és teljesen új sport üzésre alkalmas találmány jött forgalomba, mely olcsóságánál fogva rövid időn belül úgyszólván mindenkinél nélkülözhetetlen lesz, felnőttek, hölgyek és gyermekek részére, test-edző, szem és kézgyűgyesség kifejlesztésére annyira olcsó, hogy bárki is megszerezheti, mert 1 koronától 3 korona árban és 5-féle nagyságban kaphatók. Egyedül LADÁNYI JÓZSEF puska-műves sport üzletében Rákóczi-ut Moskovits palota. A M. kir. lőpor áruda, telefon 269. Tanoncok felvétetnek.

**Trieszti kávépiac Nagyváradon** Aszódi Kossuth-utca. Vigyázat mert sok az utánzat, természetesen a fogyasztók kárára. Aszódi trieszti kávé és tea behozatalának a 8 féle zamatu pörkölt kávéi a iogjobbak és legolcsóbbak. Motor üzemű pörkölés és darálás kávépörkölés a vevő előtti történik. Cukorka és csokoládé különlegességei a legjobbak és legolcsóbbak. Főüzlet: Kossuth utca, fiók: Kert-utca.

**Automobil** és egy mechanikus üzlet jutányos árban eladó. Lásd a hirdetést.

**Bérma és aldozó ruhák és koszoruk** legnagyobb választékban. Hevesi Párisi divatruházában, Zöldfa-u.

**Előre haladott** koromnál fogva eladom a tulajdonomat képező Kálvária hegy alatt fekvő nyári vendéglői üzletet, mintegy 2000 négyzetméter földterülettel a rajta levő nyaralónak is használható nagy üveg szállával a szálla végében levő fedett kuglizóval és a miniszter által házhoz kötött italmérségi joggal együtt, vagy e nélkül. Az utca vonal beépíthető pusztá-telek egész a vasutvonal határáig. Értekezhetni Vízvezeték-utca 36. házszám alatt Kárger Sándor tulajdonossal.

# VOSZKA

czipői mérték szerint hirmevések.

Cégt. Ifj. VOSZKA FERENCZ

Telefon 11-33

**x Hallatlan,** mindenütt csak arról beszélnek, hogy a pénz drága, s ép ennek az ellenkezőjét bizonyítja a legújabb csipke áruház Kossuth-utcán mely egész nap telve van vevőközönséggel.

## Rimanóczy műbutorgyár.

:- Állandó bútorkiállítás. :-

I. rendű tölgy és bükkfa parketta saját gyártmány.

Saját készítményű modern cserépkályhák állandóan raktáron. Elvállalja kályhák javítását.

Raktár és iroda: Rákóczi-ut, saját ház.

:- TELEFON: 796. :-

Költségvetés díjtalan.

Különleges felöltők, kosztümök blouzek és gyermekruhák a legnagyobb választékban

## Spitzer Béla

női és gyermekruha áruházában Rákóczi-út.

A legfinomabb angol és francia ruha-vállalat!!

Olcsó szabott árak!

## SZINHÁZ.

### Heti műsor:

Vasárnap délután: Artatlan Zsuzsi, este: A cárnök.

Hétfő: A cárnök.

Kedd: A cárnök.

Szerda: A cárnök.

Csütörtök délután: Cigánybáró, este: Kettő közül. (Ujdonság.)

Péntek: Kettő közül.

Szombat: Kettő közül.

**A mai bemutató.** Általános érdeklődés várja Biró Lajos és Lengyel Menyhért közös darabjának: A cárnöknek mai bemutató előadását. Igazán szép, nívós premiert fog ma élvezni a közönség. A címszerepét F. Károlyi Leona játssza.

**Nyolc óraker.** E hó 15-től, szerda estétől kezdve az előadások a színházban este 8 óraker kezdődnek.



Sziogyártó és nyerges Üzlet Nagyvárad, Körözs-u. 33.

Budapestben és külföldön 10 éven át szerzett bő tapasztalataim folytán azon kellemes helyzetben vagyok, hogy a mai kor igényeinek megfelelő uri kocsizó, lovaglő és igás lőszerszámokat a leg-tökéletesebb kivitelben készíthetek, úgy hogy készítményeim a legkényesebb igényeket is kielégíthetik.

Elfogadok továbbá mindennemű javításokat és átalakításokat jutányos árak mellett. A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Vad Gábor,

sziogyártó és nyerges.

## TANÜGY.

### Az állami iskolák

#### gondnokságának ülése.

A nagyváradai állami iskolák gondnoksága tegnap délután ülést tartott a városházán, dr Kourád Márk elnöke alatt s dr Vuicskics Gyula, dr Hoványi Gyula, Harmathy Károly, dr Pácz Sándor, Lukács Ödön, Materny Imre Szűcs Izso, Borostyánkői János és Gulácsy Endre jelenlétében. Az elnök bejelentette, hogy az újraváradai iskolánál pedig Gulácsy Endrét bizta meg a kir. tanfelügyelő az igazgatói teendőkkel. Bemutatta az elnök a hegyi lakosok kérelmét, a Sötét ágon egy elemi iskola felállítására iránt. A kérelmet veleményezés végett tette át a tanfelügyelő a gondnoksághoz.

Többen felszólaltak az irányban, hogy a hegyi iskolák felállítására már tervbe van véve s nem egy, hanem négy elemi iskola szükséges a hegyen, még pedig lehetőleg gazdasági ismétlő iskolával kapcsolatban. A gondnokság veleményezi, hogy a nagyváradai hegyen több iskolát létesítsenek. gazdasági iskolával összekötve s a tanfelügyelő indítson az irányban tárgyalást a város tanácsával.

A gondnok beterjesztette az 1908—1910. évi számadásokat, észrevételeivel együtt. A számadásokat visszaadták az elnökségnek, hogy azokat készítse elő s tegye meg javaslatát a jövő ülésre. Végül az évrő vizsgákat június 17—22-re tűzték ki s kiküldték az elnököket a vizsgálatokhoz.

## S P O R T.

### A mai versenynap.

Ma újból lendületbe jött és ifju erejében levő NSE. foglalja le a Rhédey-kerti versenytér és a közönség érdeklődését. Ez az érdeklődés pedig igen nagy, nemcsak azért mert e napon bajnoki mérkőzést küzd végig az NSE, hanem azért is, mert minden sportembert izgatottá tesz a kíváncsiság, vajjon, hogy állja meg helyét és milyen eredményt produkál az NSE. a DMTE. ellen, azon csapat ellen, melyet a NAC. a mult vasárnap 5 : 1 arányban győzött le.

A várható eredmény szolgálthat ugyanis mértéket abhoz, hogy milyenek a képességei két első csapatunknak. Sajnos ez a küzdelem nem lesz teljesen a papirforma kiszámítására is. Két csapatunk nívójának összehasonlítására. Ugy értesülünk ugyanis, hogy a DMTE. ma sokkal erősebb csapattal áll ki a poronera, mint a multkor, a mikor több első játékos helyett csak tartalékosokat szerepeltetett. A mérkőzés ugyanis ma Közép Magyarország bajnokságáért fog lefolyni s azért az idegen csapat is nagyobb ambícióval készül ezen erőpróba és legjobb csapatát hozza el Nagyváradra, már csak azért is, hogy multkori vereségéért revancsot vegyen. Reméljük, az NSE nek sikerül majd ezt megakadályoznia, — mert ebben a kitűnő összeállításban játszik holnap is, a minővel két héttel előbb is a NAC. ellen olyan szép játékot produkált.

A csapat összeállítása ugyanis a következő: Kapus: Raicz, kapuvédők: Szilvássy és Viday. Fedezetek: Stépán, Kapossy, Fazekas. Csatársor: Bába, Niessner, Pali 2, Pali 1. és Kápolnai.

A bajnoki mérkőzést megelőzőleg a NSE. II. és a VAC. első csapata játszott. E számban a NSE. II. fölényes győzelme bizonyos. Sokkal méltóbb ellenfél lett volna az eredetileg kijelölt Törekvés.

**A Nagyvári Sport Egylet május 16-iki atletikai versenye.** Nagyvár és Kolozsvár — atletikával foglalkozó két sport egyesületének legjobb atletái mérkőztek össze áldozócsütrőkön erejüket s érnek el — talán országos rekord-eredményeket is. Olyan erők, mint Kolozsvárról Somodi. Grtgásky, a nagyváriak közül Niessner, Bereczky, Vitán, Borbóy, Magyar vesznek részt a versenyben. Tehát a mindennapi külföldi versenyek színvonalán jóval felette álló atbl. viadalban foggyőnyörkődni Nagyváradsport szerető közönsége. Es ezen a versenyen fog előreláthatólag két vagy három magyar athleta olyan eredményt elérni, amelyek alapján a Stockholmi olimpiára való kiküldetésre is igényt tarthat. Mindkét egylet erősen készül a versenyre. A kolozsváriak egyik vezetőembere tegnap este Váradon tartózkodott s ez alkalommal elragadtatással beszélt arról, vajha a két közelékvő város atletikai és közelebből a két klub között ezek a klubközi versenyek állandósulnának. Ennek az eszmének az előbirnöke ez az első erőpróba a két egylet között. A nevezések 12-ikén zárulnak le, idáig azonban már annyi s olyan értékes jelentkező van, hogy csak ezek eljövetele is fényes sikert jelent. Verseny után a Sport egylet football-csapata fog mérkőzni a kolozsvári Kereskedelmi Akadémiai Sport Club csapataival. Az atletikai verseny fél három, a football mérkőzés 5 órakor kezdődik. Jegyek előjegyezhetők a NSE. titkárnál Szaniszló-u. 5.

## EGYESÜLETEK.

### Szent-István Társulat közgyűlése.

A Szent-István Társulat ez év május 23-án tartja LVIII. rendes közgyűlését Budapesten, délelőtt fél 10 órakor a társulat disztermében. A közgyűlés tárgysorozata a következő:

1. Szentmise a diszterem oltáránál.
2. Elnöki megnyitó beszéd: tartja dr Radnai Farkas, beszercebányai megyés püspök.
3. Alelnöki jelentés.
4. Az igazgató mandátumának meghosszabbítása az igazgató választmány április hó 18-án történt jelölése alapján.
5. Igazgatói jelentés.
6. Az 1911. évi zárószámadások és vagyonomérleg megvizsgálása s a fölmentvény megadásal
7. Az 1912. évi költségvetés megállapítása.
8. Az igazgató választmány kiegészítése.
9. A számvizsgáló bizottság kiküldése.
10. A Tud. és Irod. Osztály új tagjainak kihirdetése.
11. Esatleges indítványok.

### Az állatvédő-egyesület közgyűlése.

A nagyvári állat (madár) védő egyesület f. hó 19-én vasárnap d. e. 11 órakor tartja évi rendes közgyűlését a városháza bizottsági termében, a következő tárgysorozattal: 1. Elnöki megnyitó. 2. Jelentés az egyesület évi működéséről. 3. Az 1911. évi számvizsgáló bizottsági jelentés. 4. Az 1912. évi költségelirányzat. 5. A választmány javaslata egy női választmány alakítása és egy női társelnöki állás szervezése, valamint az ide tartozó alapszabálypontok módosítása tárgyában. 6. Tisztújítás az 1912. évi számvizsgáló bizottság kiküldése. 7. Indítványok. Az indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal az elnökséghez bejelentendők. Ezen közgyűlésre az egyesület tagjait és az érdeklődő

körönséget tisztelettel meghívjuk. Nagyvárads, 1912. május 10. Wertheimstein Alfréd elnök, dr Tóth Mihály ügyvezető-alelnök.

## IRODALOM.

Az Élet, ez a modern, értékes, magas nivóju folyóiratunk május 12-iki száma a következő érdekes és változatos tartalommal jelent meg: A Zászlónk. Lendvai. — Herczeg Ferenc. — yi. — Szegény Boldizsár. Hegedűs Gyula. — A leangel rigó. (Költemény.) Bodor Aladár. — Roppant nagy szerelem. (Regény.) Kanizsay Ferenc. — Franz Karl Giszkey versei: Az én csillagom. — A vándor Ford: Somlyó Zoltán. — Tancos kis legenda. Ford.: Lányi Viktor. — Verseim lelkéről. (Költemény.) Remetey Rezső. — Panu — (Regény.) Aho-Kara. — Olaszok a Népeperában. Haraszi Emil. — Beszélgetés a reptülséről. — Laboratoriumtól — a szószékig. Dus Ferenc. — Mozgóképek. — Szerkesztői üzenetek.

## NYILTTÉR.

**PÉNZ**  
Olcsó  
tőketörlesztéses kölcsönöket  
10—75 évre folyósít, ugyszintén régi drágább kamatu kölcsönöket kicserél, convertál a lehető legrövidebb idő alatt  
Házak, szőlők, földbirtokok örök árban való adás-vétel vagy bérletét a legsikeresebb eredménnyel közvetíti.  
Földbirtok parcellázását saját költségén elvállalja és financirozza.

Faludi Ignác utóda

**BARNA ARTHUR**

bankbizományi és ingatlan forgalmi irodája

NAGYVÁRAD, MÉSZÁROS-UTCZA 2-ik SZÁM.

## FOGAK.

Ép gyökerek bennhagyásával művészikivitelben szájpádlás nélkül is készít **kitünő hirt** nevű

**Fogműtermében**

Özv. **Dr. Deákné**

Nagyvárads, Kossuth-u. 2.

Fekete Sással szemben

## Igazságszolgáltatás.

Amikor a váltót elfelejtik a törleszteni. Dombi István Tépe községbeli lakos még 1906-ban 240 koronát vett fel váltóra. Id. Gál József Dombi István jó ismerőse zsírálta a váltót, amelyet Dombi csendesesen törlesztgetet. Történt azután 1907-ben, hogy a két ember összeveszett egymással és Gál József kijelen-

tette, hogy többet nem fogja aláírni a váltót. Es azonban nem zavarta Dombi Imrét, egyszerűen ő írta alá az öreg nevét. Nem is tudott jó ideig a dolgról senki, amig egyszer elfelejtették a váltót törleszteni. A bank felszólítást küldött id. Gál Józsefhez és ekkor azután kiderült a váltóhamisítás. A törvényszék tegnap tárgyalta az ügyet Vámosi kir. törvényszéki bírő elnöklete alatt. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével a vádlottat 8 havi börtönre ítélte. Dombi István az ítélet ellen felebbezést jelentett be.

## TÁVIRATOK.

### Van remény a kibontakozásra.

Budapest, május 11.

(Saj. tud.) Ma egy ujságírónak Justh Lukácstól való távozása alkalmával azt mondta, hogy van remény a kibontakozásra. Végleges nyilatkozatot nem tehetek, mert még a derekán vagyunk a tárgyalásoknak. Justh még ezenkívül a Nap munkatársa előtt is nyilatkozott. E nyilatkozatából meg lehet állapítani, hogy Lukács elejtette a kuriális választójogi tervezetet.

### Uj kancellár Németországban.

Berlin, április 11.

A birodalmi gyűlés folyosóján tegnap azt beszélték, hogy Marschal báró Bethman Hollvég utódja lesz a birodalmi kancellári állásban. Kinevezése megfog történni, mihelyt az Angliával való megegyezés létrejön.

### Ismét a provizorium.

Budapest, május 11.

Mint beavatott bécsi forrás közli velünk, a bécsi vezető katonai körök álláspontja a provizorium dolgában legujabban megváltozott. Az illető katonai tényezők most már bizonyos feltételek mellett hajlandók a véderőreform dolgában hároméves provizoriumba belemenni, ha ennek ellenében az ellenzék teljesít bizonyos feltételeket.

### A budapesti ügyvédi kamara új elnöke.

Budapest, május 11.

(Saj. tud.) Ma este fél 10 órakor számlálták össze a szavazatokat a budapesti ügyvédi kamarában. Leadatott összesen 1814 szavazatot, ebből kapott Brüll Ignác dr 668, Nagy Dezső dr 584, Pollák Ilés dr 541 szavazatot. Eszerint a kamara elnöke Brüll Ignác dr lett.

## KÖZGAZDASÁG.

### Gabona üzlet.

Budapesten

A gabonatörszén tegnap szilárd volt az irányzat. Készaru öttel magasabb.

Határidők szárlata:

Májusi buza	— — — —	11.79
Októberi buza	— — — —	11.31
Októberi rozs	— — — —	2.92

Októberi zab	— — — —	906
Májusi tengeri	— — — —	925
Juliusi tengeri	— — — —	919

**Budapesti értéktársaság.**

Magyar Általános Hitelbank nagyváradi fiók-jának távirati jelentése.

Magyar hitelrészvény	— —	841.—
Osztrák hitelrészvény	— —	641.—
Jelzálogbank	— —	473.—
Leszámitoló és pénzváltó	—	545.—
Városi vasút	— — —	416.50
Közuti vasút	— — —	779.—
Osztrák államvasút részvény	—	740.25
Salgótarjáni kőszén	— —	749.—

A szerkesztésért felelős:

**Dr. VUCSKICS GYULA.**

**Méhészek**

mielőtt méhész eszköz szükségletüket megvennék vagy méz és viasz készletüket eladnák, forduljanak saját érdekükben ingyen árjegyzékért hozzánk.

**Pusztá-Szentlőrinci méhészet,** Budapest V., Zoltán-u. 11.

**Különlegességek:** Amerikai gőzhengeren sajtolt műlépek, frikciós felső, oldal és lánchajtású pergetőgépek, gőzviaszszalasztók, Vulkan füstölő gépek stb.

**Fürdői menetrend.**  
**NAGYVÁRAD—PÜSPÖKFÜRDŐ.**

	reggel	d. e.	d. u.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	7 49	9 50	2 19	4 89	8 10
V.-Velence >	7 59	10 00	2 29	4 49	8 20
Rontó >	8 16	10 16	2 46	5 06	8 44
Püspökfürdő érk.	8 21	10 21	2 51	5 11	8 49

**PÜSPÖKFÜRDŐ—NAGYVÁRAD.**

Püspökfürdő ind.	8 59	10 59	3 29	7 11	9 29
Rontó >	9 04	11 04	3 34	7 16	9 34
V.-Velence >	9 17	11 19	3 47	7 31	9 47
Nagyvárad érk.	9 27	11 29	3 57	7 41	9 57

**NAGYVÁRAD—FÉLIX-FÜRDŐ.**

	d. e.	d. e.	d. e.	d. u.	este
Nagyvárad ind.	8 00	10 01	2 30	4 50	8 31
V.-Velence >	8 10	10 10	2 40	5 00	8 41
Rontó >	8 26	10 26	2 56	5 16	8 56
Félix-fürdő érk.	8 33	10 33	3 03	5 23	9 03

**FÉLIX-FÜRDŐ—NAGYVÁRAD.**

Félix-fürdő ind.	8 40	10 39	3 10	6 50	9 10
Rontó >	8 47	10 46	3 17	7 08	9 17
V.-Velence >	9 00	10 59	3 30	7 20	9 30
Nagyvárad érk.	9 10	11 09	3 40	7 30	9 40

\* Csak bezárólag szeptember 15-ig közlekedik.

Egy amerikai rendszerű, orgonahangu

**HARMONIUM**

keveset használt, igen olcsón eladó. Bővebbet WÄGNER a „Hangszer Király”-nál országsszerte elismert legolcsóbb hangszeráruházában, Budapest, József-körut 15. (Gyorsjavító műhely.)

Hangszerekről fényképes árjegyzéket ingyen küld. Kézi harmóniumokban óriási raktár. Ne vásároljunk részletre!!

**Kovács Zsigmond**

műasztalos

géperőre berendezett  
ipartelepe

Szacs vay-utca 70. sz.

Telefon 10-87.

**Kincset ér**

a TORDY-féle

Hollandi 3 király tea, mivel nemesak hashajtó, hanem egyuttal étvágyjavító, gyomortisztító, emésztést elősegítő, bélműködést szabályozó, nemkülönben a legmakacsabb gyomor bajon is segít. Csomagja (kbl. 10—12-szeri használatra) 30 fillér.

Minden gyógyszertárban kapható.

**T. Hölgyközönség**

b. figyelmébe ajánlom

Elegáns felöltőket

Sickes Costümöket

Izléses bluzokat

és mesés szép pongyolákat

meglepően olcsó árban és nagy választékban

**RÓNA ANDOR**

Sas-palota.



1912. május havi

## Költözködők figyelmébe!

A legdúsabb választékot gypaju, tapestry és spárga futókban, valamint háló-ebédlő és szalon nagyszőnyegekben

## Leitner Márton cégnél Zöldfa-utca

találjuk, ahol csipke-szővet- és plüsch-függönyöket, ágygarnitúrákat és hencsertakarókat is a legkülönbözőbb izlésnek megfelelően

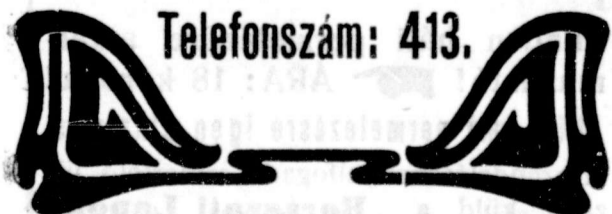
## rendkívül olcsó árak

mellett kaphatunk. Valódi perzsa és smyrna szőnyegekben óriási választék! Menyasszonyi kelengyék óriási raktára **300—10.000** kor-ig előzetes költségvetés mellett. — Női ruhaszövetek, francia delainek, grenadinok és kartonok impozáns választékban! — Elvem legszolidabb kiszolgálás és olcsó

## szigorúan szabott árak

folytán a vevőközönség minél szélesebb rétegeit üzletemhez szoktatni!

Telefonszám: 413.



69—7912. végr

## Árverési hirdetmény.

Alulírt bir. végrehajtó az 1881. évi LX t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a magyarországi kir. járásbírósnak 1911. évi V. 415—5, 1911. évi V. 451—1, 1911. évi V. 459—1, 1912. évi V. 2—1, 1912. évi V. 34—1, 1912. évi V. 72—1, és 1912. évi V. 115—1 sz. végzése következtében Dr. Fehér Adolf ügyvéd által képviselt Lang Sámuelnek 890 kor. 63 fill. Dr. Imrik Gusztáv ügyvéd által képvis. Radó Samu és tsának 635 kor. Dr. Jacob János ügyvéd által képvis. Feuer és Kleinnak 842 kor. 80 fill. 479 kor. 74 fill. és 479 kor. 74 fill. és végül Dr. Jacob János ügyvéd által képvis. Stern és Fuchsnak 244 kor. 21 fill. és Dr. Stocker József ügyvéd által képvis. Zombolyai Góztéglagyár R. T.-nak 342 kor. tőkekövetése és jár. iránt magyarországi lakos végrehajtást szenvedett ellen 1911. év november hó 27. napján fogantatott biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és összesen 6397 kor. 80 fillerre becsült következő ingóságok u. m. épület faanyagok, cement tető cserép, ezement csövek, ezek gyártásához szükséges gépek, kocsik, 4 drb. kecske, vas és drót anyagok, szobabeli butorok, stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a mesékei kir. bíróság 1911. évi V. 415—5, 1911. évi V. 451—1, 1911. évi V. 459—1, 1912. évi V. 2—1, 1912. évi V. 34—1, 1912. évi V. 72—1 és 1912. évi V. 115—1 szu. végzése folytán az eddig megállapított és felmerülő költségek erejéig adós lakásán MAGYAR-CSÉKE községben leendő megtartására határidőül **1912. év május hó 15. napjának d. e. 8 óra** ki-tűzetik, és Drágcséke községben a vasut állomásnál végrehajtást szenvedett lerakódó helyén lefoglalt 6500 drb. hornyolt tető cserép elárverezésére határidőül **1912. év május hó 15. napjának d. u. 4 óra** ki-tűzetik ki, és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénz fizetés mellett a legtöbbet ígérőnek szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. c. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Magyarországon, 1912. év április hó 20-án.

Szabó Jenő  
kir. bir. végrehajtó.

## Ungváry és Tokai

Bankbizományi birtok-  
vásárlási, eladási és  
erdő becslési irodája

**RÁKÓCZI-UT 10. SZÁM.**

Helybeli és vidéki telefonszám 725.

## A z o n n a l e l a d ó

egy 4 hengeres 6 üléses

## automobil.

Ugyanitten egy

## mechanikus üzlet

az összes felszerelés I. jó forgalmu helyen más vállalat miatt minden elfogadható áron eladó.

**Czím a kiadóhivatalban.**

## Írógép javító műhely! Goldstein Manó

Szacs vay-utca 33. szám.

Elvállalja bármily rendszerű írógépek, számoló- és számozó és Copier-gépek szakszerű javítását, írógépek jókarban tartását rendkívül előnyös árban. Raktáron tart szalagokat, bármely rendszerű gépbe, gummi hengereket és Carbon-papírokat.

Telefon hívásra azonnal jövök!

Telefon: 11-45. Telefon: 11-45.

## Szalonna, plombozott lóhere, luczerna, búkőny, len és kendermag, árpa, zab kitűnő minőségben kapható. Gabona és termények vásárlása.

Egyesült Biharmegyei Kereskedelmi Bank és Központi Takarékpénztár Részv.-társ. áruosztály.

Teleky-utca 3-ik szám, banképület.

## GYERTYÁNLIGET Mármaros-megye

a legszebb, legegészségesebb klimatikus erdei hegyi gyógyhely, ásvány fürdő és vizgyógyintézet. csodálatos szép magas fekvésű, por és szélmentes, ózondus, enyhe levegő, kitűnő ízű és könnyen emészthető tiszta vasforrások. Teljesen berendezett vizgyógyintézet. Fekvő kura fedett csarnokban. Legradikálisabb gyógyszer: vér-szegénység, sápkór, idegesség, neurasthenia, gyomor-béibajok és női bantalmaknál. Kényelmes, csinos lakások és igen jó ellátás. Igen mérsékelt árak. Idény május-október. Vasutállomás: Nagyboeskö, Gyertyánliget. — Előnyök: 1. Olcsó árak és fesztelen életmód 2. Enyhe éghajlat és barátságos környezet. 3. Közeli Interurban telefon.

A fürdőigazgatóság.

Védjegy: „Horgony”.

### A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

patéka

egy régióknak bizonyult háziasszer, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult kőszervényét, csúszási és meghűlésesknél.

Figyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt be-vásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan eredeti üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és úgyasólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerértára az „Arany keresztánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

## Hirdetmény.

Az országgyűlési választóknak a nagyvárad-i választói kerületre nézve 1913. évre érvényes, ezen hivatalból összeállított ideiglenes névjegyzéke a kihagyottak névjegyzékével együtt az 1899. XV. t. c. 146. illetve 151. §-a értelmében f. év május hó 5-től május hó 25-ig bezárólag a városháza közigazgatási kiadóhivatalában (I. e. 24. a.) közszemlére lesz kitéve.

Ezen ideiglenes névjegyzéket valamint a kihagyottak névjegyzékét a jelzett napokon reggel 8 órától déli 12 óráig mindenki megtekintheti és ugyanitt lemásolhatja.

Felhívtnak mindazok akik az 1874. évi XXXIII. t. c. 44. §-a értelmében az észrevételek beadására akár azért mert a választók névjegyzékébe fel nem vétettek, akár azért mert nevük foglalkozásuk, életkoruk vagy lakásuk hibásan lett beírva, akár azért mert valaki jogosulatlanul lett felvéve, vagy kihagyva jogosítva vannak felszólalásaikat írásban a szükséges iratokkal felszerelve a központi választmányhoz címezve az 1899. évi XV. t. c. 151. §-a értelmében folyó évi május hó 5-től 25-ig Kelepecz Dezső irodaigazgatónál beadni.

Ezen felszólalásokat nevezett irodaigazgató hivatali helyiségében a hivatalos órák alatt mindenki megtekintheti, azokat ugyanott lemásolhatja s azokra vonatkozólag nézőn teendő észrevételeit írásban minden beadványhoz külön, a szükséges iratokkal felszerelve az 1874. évi XXXIII. t. c. 45. és 46. §-a a központi választmány elnökéhez címezve folyó évi május 5-től május 25-ig az irodaigazgatónál benyújtja.

Irodaigazgató utasított, hogy a beadandó felszólalásokat és az észrevételeket külön sorrendben iktassa be, s a záros határidő elteltével az iktató könyvvel együtt a központi választmányhoz azonnal terjesse be, vagy arról, hogy felszólalás nem adatott be a záros határidő elteltével jelentést tegyen.

Műől a város közönsége hirdetmény közlétele útján, Kelepecz Dezső irodaigazgató pedig jegyzőkönyvi kivonaton értesítendő.

Rimler Károly,  
polgármester.

## Cséplésnél

Stern féle szabadalmazott

### dobkosár betétlécczel

680 kilogramm tiszta buzaszem volt az eredmény, midőn, egy 550 keresztből álló buzaszalmát, mely már egyszer cséplve volt, a szab. dobkosárbetétlécczel szakértő előtt utáncsépeltettünk.

Kérjen felvilágosítást ingyen és bérmentve.

Bárdos és Brachfeld műszaki és villamossági vállalat.

VI., Gyár-utca 5. szám.

2—3 középiskolát végzett fiu  
nyomdász tanulónak

felvétetik

Szent László-nyomda  
R.-T.-nál.

Magyarcsékei járás főszolgabírójától.

394—1912.

## Pályázati hirdetmény.

A farkaspataki körjegyzőségben lemondás folytán meg ürült segédjegyzői állásra pályázatot hirdetek s felhívom mindazokat akik ezen 1000 K fizetéssel 100 kor. lakbérrel s 100 K napidíj átalánnyal egybekötött állást elnyerni óhajtják, hogy az 1883. évi l. t. c. 6. §-a illetve az 1900. évi XX. t. c. 3 §-ában előírt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt pályázati kérvényeiket, hozzám folyó év május hó 26-ig adják be.

A választás határidejét később fogom kitűzni.

Magyarcséke, 1912. május hó 6-án.

**Dr. Halász Elemér**

főszolgabíró.

## Közhasznú intézmény!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra berendezett, molykár ellen védő, biztosító és raktározó intézetemre. Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme-árakat. Férfi és női városi bundák, uri bundák, szőnyegek, függönyök, gallérok, karmantyukat stb., saját műhelyemben kijavítva, tisztán, hiba nélkül szolgáltatva vissza. Kívánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve, maradtam kiváló tisztelettel

**Dózsa János szücsmester**  
Nagyvárad. Sas-passage.

## Hallotta már!

Hogy **GRÓSZ VILMOS** vegytisztító intézetét áthelyezte

**Beöthy Ödön-u. 17. sz.**

alá. Elvállal mindentéle **férfi, női, katonai egyenruhát és papi reverendát** vegytisztításra jutányos árban. Áraim a következők:  
1 férfi öltöny 2 K., 1 nadrág 80 fill.,  
1 női alj 1 K 40 fill., 1 bluz 1 K 20 fill.,  
és feljebb. Kérem a czimre ügyelni.

## Kátránypapír:

21 ki ós tekeres	K 2-20
29 > >	3-50
35 > >	4-00
40 > >	5-50
55 > >	7-00
34 > elszigetelő	4-50

**Rondor Dezső**

Nagyvárad, Nagypiac-tér 1. Telefon 969.

## Jenny Jenő

órák és ékszerész

Szent János-utca 39. szám.

**Bérmaszülők**  
figyelmébe



ajánlja nagy

óra- és ékszer-raktárát

Legrégibb és legmegbízhatóbb

nyaralási vállalat!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses figyelmét felhívni e célra épült és fővárosi mintára berendezett

**molykár elleni megóvó**  
**és biztosító vállalatomra.**

Elfogadok nyári gondozásra felelősség mellett bármily értékes ruhákat, szörme-árakat, függönyöket, szőnyegeket stb. Azokat saját műhelyemben kijavítva, hiba nélkül szolgáltatom vissza. Kívánatra azokért házhoz küldök, az üzlet tűz és betörés ellen biztosítva van. Becses pártfogását kérve, maradok kiváló tisztelettel

**Zboray Gyula,**

szücs üzlete Rákóczi-ut 7.

Telep: Körös-utca 32. — Saját ház.

Telefon 947.

Telefon 947.

**A permeterés sikerének**  
**kulcsa a gyorsaság!**

Fele időt és harmadrész permeterző oldatot takarít meg az, a ki

**Haizler-féle Tempus**  
permeszőrőt használ.

Minden háti permeterzőre alkalmazható! **ÁRA: 18 korona!**

Alólról való permeterzésre igen alkalmas.

Megrendeléseket elfogad, ismertető füzetet küld a „**Borászati Lapok**” szerkesztősége (Budapest. IX., Üllői-ut 25.) **Viszontelárusítók kerestetnek!**

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.

**PÁL SÁNDOR**

műbútorasztalos

Nagyvárad, Uri-utca 49. szám.

Elvállal minden szakmájába vágó munkát, u. m.: matt és fényezett szobaberendezések, konyhabutorok készítését és portál munkákat.

Jó és izléses munkáért jótallok.

Telefon: 629. sz. Telefon: 629. sz.  
192

**KOMBINETT JATEK**

A szalonban és a gyermekszobában mindenütt ott legyen, mert kicsinyt és nagyot, fiatalt és öreget, szegényt vagy gazdagot egyaránt mesésen szórakoztat. :: Mindenütt kapható.

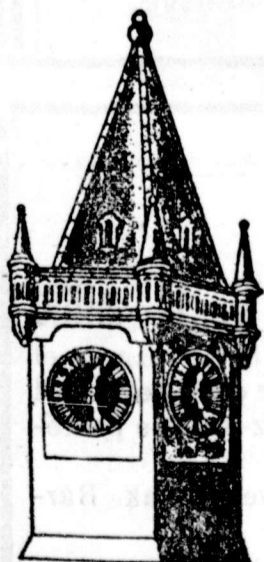
Ára 1 korona.

Gyártja: a „Cserépgyár“ R.-T., Kismányán.  
Minden nagyobb városban állandó bizom-  
nyi raktárt óhajtván fenntartani, e célra  
óvadékképes és agilis képviselőket kere-  
sünk. A budapesti raktár telefon sz. 170-68.

**Sarkady és Szánthó**

TORONYÓRA GYÁRA

Nagyvárad, Damjanits-utca 30.



Ajánlja 1 hétben egy  
szer felhuzandó és 1  
napban egyszer felhu-  
zandó toronyóráit  
„szegecs“ és „szabad-  
lengésű“ járattal, réz  
kerekekkel. Olcsó árak.  
**TÖBBÉVI JÓTÁLLÁS.**

Villanyerő  
berendezés.Arjegyzék kívánatra  
Saját ház.**8 GRAND PRIX**Kőbányai Polgári Sörfőző R.-T.  
N.-Várad és biharmegyei főraktára  
**KOLLINER D. és FIA**

CÉGNÉL PÁVEL-UTCA 26. SZ.

Telefon 75.

Telefon 75.

Világos **Király** sörünket  
valamint **SZENT ISTVÁN** védjegyű  
**dupplamaláta**sörünket, melyet a leghirnevesebb  
orvostanárok mint kiváló gyógy-  
ítalt ajánlanak.

Telefon 1153. Interurbán Telefon 1153.

**Hölgyek figyelmébe!!!**

Igen kedvelt

**Zsigmond-  
fűző**

remek, kipróbált és ked-  
velt jó szabásu egyenes  
Reform és csipő-fűző a  
hasat minden nyomás nél-  
kül fűzi és a testnek rem-  
ek formát kölcsönöz, a  
gyomrot szabadon hagyja.  
Kizárólag egyedül csak

**Izsák Lidiánál**

rendelhető meg. — Becses  
pártfogását továbbra is  
kérve, teljes tisztelettel

**Izsák Lidia**

A Szigligeti-színház művésznőinek egyedüli fűzőszállítója.  
Nagyvárad, Nagy Sándor-utca 1.

**Műhely áthelyezés!**

Értesitem a n. érd. közön-  
séget, hogy évek óta fenálló

**bádogos műhelyemet  
Huszár-utca 13. sz. alá**

helyeztem át. **Jutányos árban** vállalom,  
fürdő szoba, angol klozett, vízvezeték  
berendezéseket, ugyszintén **épület** és  
**diszmu** bádogos munkákat stb. Költség-  
vetés díjmentesen, levelekre válaszolok.  
Szives pártfogást kér

**Tőtös Mihály**

épület és diszmu bádogos.

Helyi és vidéki telefon 386.

**ÉRTESITÉS.**

Van szerencsém a nagyérdemű közönségnek  
tudomására hozni, hogy a higénikus fodrász  
termemet

**Rákóczi-ut 6. szám alá**

helyeztem át. Azon újítással, hogy a ma-  
nicür salon az igen tisztelt hölgyközönség  
részére teljesen külön bejárattal áll rendel-  
kezésre, továbbá raktáron tartom az összes  
kéz, köröm ápoláshoz szükséges dolgok-  
kat, ugymint Aniol, Tolideur, Polesuar köröm  
viz stb. a legfinomabb francia arc és kéz  
krémek, fejmosáshoz az összes különlegességi  
vizek, illatszerekben a bel és külföldi legjobb  
illatok nagybani választékban. Ezen újításnak  
szükségét látva, magamat a nagyérdemű kö-  
zönség szives pártfogásába ajánlom

**Marton József**

fodrász.

Telefon 775.

Telefon 775.

**Modern három szobás lakás** szük-  
séges m-llékhelyiségekkel **Aug. 1-re ki-  
adó.** Értekezhetni a Po gári Takarékpénz-  
tárnál.

**VÁLLALATI HIRDETÉS.**

Van szerencsénk a n. é. közönség be-  
cses tudomására hozni, hogy 32 évi  
tapasztalataim és tanulmányaim után a  
mai kor igényeinek megfelelően

**építkezési irodát nyitottunk.**

Elvállaljuk épület építését, átalakításo-  
kat, csatornázásokat szakszerű kivitelben,  
szolid árak mellett. Nedves falak a **leg-  
ujabb találmány** szerint teljesen szá-  
razzá alakítjuk át felelősség mellett.

Szives megbízásokat kérnek tisztelettel

**Kiss István és Fia**

képesített kőművesmester

Nagyvárad, Keskeny-utca 9. sz.

Saját ház.

Telefon 1118.

**VAJNOVSZKI FERENC**

uri- és női cipész, Szaniszló-u. 55.

Készít uri- és női cipőket mérték  
szerint. Javítások jutányos árban.  
Meghívásra házhoz küldök, leve-  
lekre válaszolok.

**Krème „NINON“**

Legjobb szer, szeplő, májfolt ellen, pár  
napi használat után az arc hófehér, üde  
szint kap, teljesen ártalmatlan. :-: Egy  
tégely 1 kor., hozzá szappan 1 kor. Kapható:

**Vadász Albert**

drogériájában.

Tisztelettel értesitem a nagyr-  
demű közönséget, hogy  
**Gsengeri-utcza 21-ik szám alatt**  
saját házamban, egy a mai kor-  
nak mindenképen megfelelő

## = épület és = műbutor asztalos

**műhelyt létesítettem.**  
Elfogadok: előszoba és konyha  
felszereléseket minden ki-  
vitelben, továbbá templom,  
iskola, gyógyszertár és ká-  
véház berendezéseket kellő jár-  
tassággal. Rajzzal és költség-  
vetésekkel úgy helyben,  
mint vidékre készséggel  
szolgállok. — Tömeges rende-  
léseket kérve vagyok kiváló  
tisztelettel

**Gaál József**  
mű-asztalos, Nagyvárad.

TELEFON 11-52.

TELEFON 11-52.



### Szőlő-

### oltványokat

szállít amerikai si-  
ma és gyökeres  
vesszőket különféle  
fajokban, fajtis-  
tasáért jótállva  
legdusabb válasz-

tékban a már évek óta elsőnek és legmegbízha-  
tóbbnak **Kisküküllömenti első szőlőoltvány-telep**  
elismert

tulajdonos: **CASPARI FRIGYES**

MEDGYES, 30. sz. (Nagyküküllő-megye.)

ooo Tessék árjegyzéket kérni! ooo

Az árjegyzékben található az ország minden részéről  
érkezett **elismerő levelek**, ennél fogva minden szőlő-  
birtokos megrendelésének megtétele előtt az ismerős  
személyiségtől úgy szó-, mint írásbelileg bizonyosá-  
got szerezhet magának fenti szőlőtelep meg-  
bízhatóságáról.

## Csúzi Ferencz

fehérmű és ruhatisztító intézete

**N.-Várad Szaniszló-u. 32.**

Elvállal fehérmű s minden más  
ruha tisztítást jutányos árban.  
Meghívásra a ruhákért érte is  
küldök. Levelekre válaszolok.

## VARJU FERENC

műbutor asztalos

**DAMJANICS-UTCZA 5 SZ**

Készít minden néven nevezendő  
modern butorokat stb. — Elvállal  
javításokat jutányos árban.

Förangú hölgyek legkedvencebb szépítőszere  
a **FÖLDES-féle**

## MARGIT-CRÈME

Ezen kiváló arckenőst az egész világon sok  
millió úrhölgy használja, mert a legújabb tudom-  
ányos búvárlatok alapján készült arc-crème és  
mert hírneves vegyészek állítása szerint ez a  
legjobb és teljesen ártalmatlan arc-szépítő  
és finomító.

A Margit-crèmet a bőr azonnal felveszi, miért is  
rögtön beáll a hatás, mely valóban meglepő  
gyors és biztos. A bőr teljesen átalakul tőle  
és az üde, telt, bársonysima s rózsásfehér lesz.

Pár nap alatt eltűnnek ráncok, redők, szep-  
lők, májfoltok és mindenemű kiütések.

A Földes-féle Margit-crème nemcsak szépíti  
az arcot, hanem ápolja és megóvja az időjárás,  
a nap és szél minden befolyása ellen.

Utánzatoktól és hamisítványoktól óvakodjunk!

Kapható az egész világon. Tégelye 1 K és 2 K.  
Margit-szappan 70 f. Margit-puder 1 K 20 f.

Készíti és postán küldi:

**FÖLDES KELEMEN** gyógyszerész, ARAD.

Kapható:

## HIMZŐ előnyömdámban

Madeira és Rischehen blousok elő-  
nyomtatva vagy elkészítve kapható.  
Ingblousok, fehérműek varrása,  
monogramok és színes himzések  
a legszebben eszközöltnek. Kézi-  
munka újdonságok és kézimunka  
anyag jutányosan kapható:

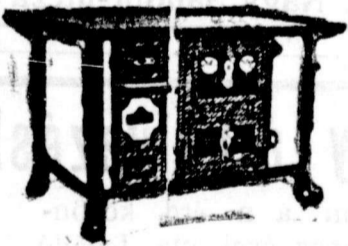
**Kepes Etelkánál**  
Kossuth-utczán.

Uradalmak, gazdaságok, községek ha jó kútat akarnak, forduljanak:

## Márkutz József

villanyerőre berendezett épület és diszműlakatos ipartelepéhez

**NAGYVÁRAD, Pereces-utca 9. szám.**



Szép, tartós és jól főző

**takaréktűzhelyek**

és lakatos tömegárak állandó raktáron.

Drótkerítéseket a legjutányosabb áron készít.

Árjegyzék ingyen és bérmentve.

## FÉLIX-FÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely. Európa leggazdagabb kénes hév víz forrása. Víz hőfoka 49° C. 17 millió  
liter víz mennyiség. Csuz, köszvény, ischiás, izzadmányok és női betegségek ellen. 1909-ben 9200 beteg hagyta el  
május hó 1-ig. Elsőrendű ellátás, reggeli, ebéd, vacsora, fűtés, szoba világítás, egyszeri fürdés a Ferencz-fürdőbe pokró-  
csozással hetenként 56 koronába kerül.

A Viktor szálló folyosója össze van kötve a fürdővel. A folyosókon lévő kályhák állandóan fűtve vannak. Bár-  
milyen időben meghülés veszélye nélkül lehet a kurát eredménnyel használni.

Posta, távirat, interurbán telefon, állandó gyógyszertár a fürdő telepen. Prospektust küld az  
**igazgatóság.**

**Halló! Halló!**

A nagyérdemű közönség szives figyelmét felhívom, bádogos és vízvezeték szerelő műhelyem megtekintésére. **KÖLTSÉGVETÉS DIJTALAN.**

Szives pártfogást kér

**Kóródy István,**

bádogos és vízvezeték szerelő.  
Kórház-u. 3. vagy Páris-u. 30.

**Saját érdeke,**

hogyan lehet legelőször összpontosítsa szükségleteinek beszerzését egy cégnél, mert ez uton védi érdekeit legjobban.

- ELŐNYEI:**
1. Nem kell ismeretlen cégekhez fordulnia.
  2. Nem lesznek szétágazó kötelezettségei.
  3. Állandó összeköttetésnél pontos és reális kiszolgálást biztosít magának.
  4. Állandó összeköttetése mindig vigyázni fog önt vevőjének megtartani.

Saját érdeke, hogy csak ismert, előkelő céget tiszteljen meg bizalmával.

Aufrecht és Goldschmied utóda

**Elek és Társa r.-t.**

Budapest, IV., Károly-körut 10. sz.

Kaphatók kényelmes havi lefizetésre, állandó összeköttetésnél folyószámlára is:

- |  |  |
|--|--|
| 1. A magyar és német irodalom összes termékei. | Tuloldali 12 osztályunk összes cikkei elsőrangú minőségűek és minden osztály cikkeiről külön kimerítő árjegyzékkel rendelkezünk és a kívánt árjegyzéket ingyen és bérmentve küldjük. |
| 2. Képek.                                      |  |
| 3. Bőröndök és bőröndárak.                     |  |
| 4. Férfi fehérneműek.                          |  |
| 5. Látszóvek.                                  |  |
| 6. Fényképkészülékek, felszerelések.           |  |
| 7. Vadászfegyverek, pisztolyok, flóbertek.     | Elvünk: Vevőnkörünk megtartása, pontos kiszolgálás méltányos árak révén.   |
| 8. Chinaezüstárak.                             |  |
| 9. Csillár- és petróleumlámpák                 |  |
| 10. Rézbutorok.                                |  |
| 11. Szőnyegek.                                 | Minden felvilágosítással szívesen szolgálunk.  |
| 12. Mindennemű hangszer.                       |  |

PÉNZ **PÉNZ** PÉNZ

HA SZERENCSES PÉNZT SZEREZHET A **FREDIN** CIPÖKRÉMMEL MERT

MINDEN 100 - ik DOBOZ FENEKÉN 20 fill.

MINDEN 1000 - ik FENEKÉN 1 korona

TALÁLHATÓ **SELLE & KARY** WIEN XIII BUDAPEST, VI. BAINOK-UTCA 2/B.




**„NIGRIN”**

a legjobb cipőkrém az egész világon  
Az eddigi világhírű wiksnek vitriol nélküli gyártása is.

**ST. FERNOLENDT, WIEN III.**

es. és kir. udvari szállító.

80 éves gyári fennállás.

**Megnyilt a Püspökfürdő.**

Tavaszi pompájában kibontakozva virágos fáival fenséges látvány a Püspökfürdő. A gyönyörű üdülő és gyógyhely most kitűnő uj kézbe került. A Püspökfürdő bérletét régi, kiváló, kipróbált ember **Dancs István** vette át, aki rendkívüli gondnal, izlés-sel, minden modern igénynek megfelelően rendezte be az éttermeket, fürdőket, s valóságos kis paradicsomot varázsolt a zöldelő platánok közé. A Püspök-fürdő máj. 1-én nyilt meg s máris igen nagy számban keresi fel a közönség, mely nem csak gyógyulást de kellemes szórakozást is talál.

Az egész berendezés és egy 6 sz. Wertheim szekrény eladó.

## Hatóságilag engedélyezett végeladás.

Üzletünket véglegesen felosztjuk, miért is jó hírnevű rőfös, női divat és confectio áruraktárunkat **hatóságilag engedélyezett végeladással** kiárusítjuk. A legjobb minőségű vásznak, férfi és női fehéreneműek, szövetek, függönyök, szőnyegek és minden e szakmába vágó cikkek

eddig sehol nem volt olcsó árban, részletekben és **egy tömegben is** készpénz fizetés mellett eladatnak. Tisztelettel

# Wallerstein Fülöp Fiai

Rákóczi-ut, HUZELLA céggel szemben.

Partie árusoknak csakis az esti órákban.

Az üzlethelyiség kiadó.

### Mindenkit érdekel!

Van szerencsém Nagyváradi város és vidéke t. közönségének tudomására hozni, hogy **Nagyváradon, Olasz Basár-épületben (Szinház mellett)** egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő

### vegytisztító és vasaló

üzletet nyitottam.

Elvállalok férfi, női ruhákat, katonai egyenruhákat, szőnyeget, függönyt, butorszövetet, napernyőt, keztyűt, szőrmeárkat a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelig, teljesen bontatlan tisztításáért a legmesszebbmenő jótállással jutányos díjazás mellett. Magamat nagybecsű pártfogásukba ajánlva maradtam

Tisztelettel

**STEINER M.**  
vegytisztító.

### Nagyvárad város

# VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: **NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.**

Ertesítjük a t. közönséget, hogy a

### Wolfram lámpák

ára olcsóbb lett, **Wolfram** és egyéb izzólámpák nagy raktára **legolcsóbb áron** a közönség rendelkezésére áll. Telefon rendelésre ráfizetés nélkül házhoz szállítjuk.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Költségvetések ingyen.

Telefon szám 514.

Elvállaljuk villamos világi-tási és erőátviteli berendezések felszerelését.

### Csillárok,

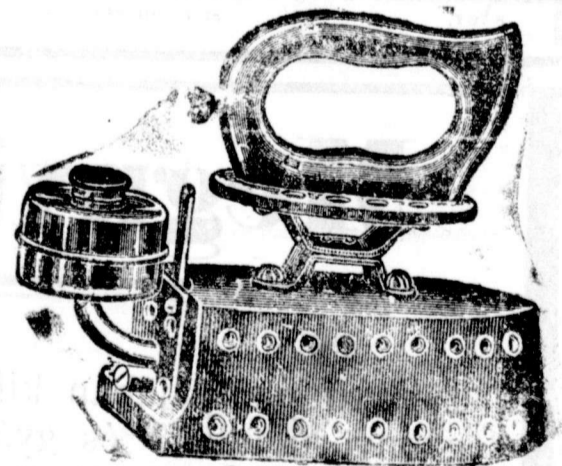
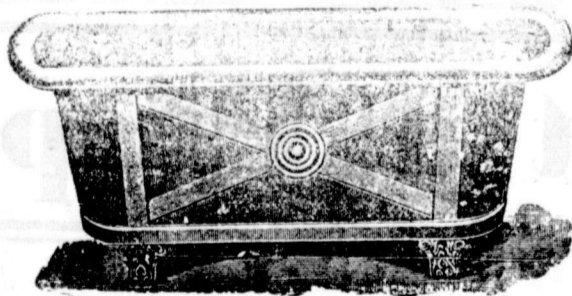
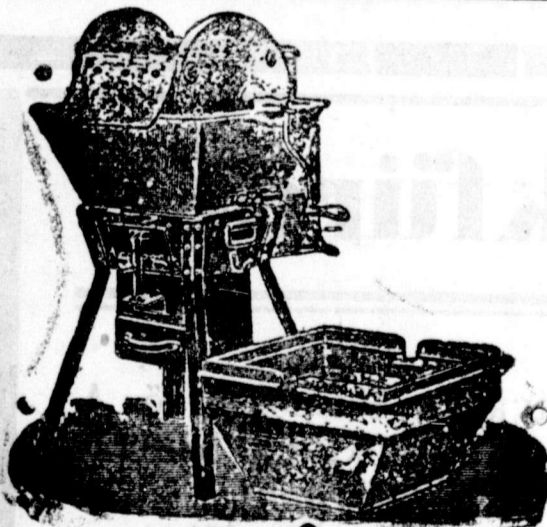
### ívlámpák

állandóan nagy választékban kaphatók.

### Villamos motorok

1/2 lóerőtől minden nagyságban.

Főszerelő telefonja 55. sz.



## Fürdőkádakból

legnagyobb választék minden nagyságban.

Ruha mosó és mangorló gépek, modern konyha berendezések kizárólag

## TARSOLY és RISZTÓ

különlegességek vaskereskedésében

Nagyvárad, Rákóczi-ut.

Telefon 390.

